

1 Corintios

He- la- to- në' je- he- ga- sñ' Paa' kih' øøh' jne'
hi- chaa- Corinto

¹ Jnã' Paa' na- hñaan' laan' apóstol kyaá' Jesucristo lä- hyoh- dsé' Dio. Ko- jøh' kyaah' Sóstene øøh' jne',
² sññ- kyah' hnäh' hi- laa' gwah- kih' Dio jee' jwii- Corinto. Laah' hnäh' kyaá' Dio ta- la- kih' Cristo Jesús, ma- na- lleeh' hnäh' mah' leeh' hnäh' na- jngëé'. Hi- juu' la- la- kih' lä- jëé' hi- tääh' ta- la- ta- jnø- ka- läh', lä- jëé' hi- chuú' kih' Dio ta- la- kih' Jesucristo Dsa- jøøh' jnän'. Jëéh', jaa- ba- laa' Dsa- jøøh' jnän' kyaayh'.
³ Ngiiñ' kih' Dio hi- laa' Täá' jnän' hi- ngiiñ' kih' Jesucristo Dsa- jøøh' jnän', wa' kway' he- llu' kyah' hnäh', hi- wa' jmeey' hii' tií' kyah' hnäh'.

Lä- jëé' he- llu' he- ga- hñah' jne' kih' Cristo

⁴ Lä- jëé' jiih- kwan- ti- hmaah' kih' Dio jnän' kwaat- kyah' hnäh', jëéh' cha- miih- he- llu' ga- kwëéh' Dio hnäh' he- la' ga- kway' ba- ta- la- kih' Cristo Jesús.
⁵ Kih' he- laah' hnäh' koo- kyaah' Cristo he- ja- cha- cha- miih- he- ga- hñah' hnäh' kih' Dio. Ma- tëé' hnäh' juu' kiyh' hi- lä- ja- ma- tëé' hnäh' cha- miih- huúdsé- llu'.
⁶ Kih' he- ma- jä' koo- hweh- juu' kih' Cristo kyaah' hnäh',
⁷ he- ja-, mo- so- cha- ga- he- ga- hnøø' hñah- hnäh' kih' Dio jëéh' ma- hñah- ba- hnäh' hi- ma- cha- o- jøh- dsé- kyah' hnäh' he- tëéh' hnäh' ya- jwii- kiyh' wa- ra- ga- tëé' jee' lä- jnää' Jesucristo Dsa- jøøh' jnän'.
⁸ Hi- hñii' bih' jmeey' go- taah' hnäh' koo- hweh- lä- jiih' llaa- mah' mo- so- cha- ga- he- na- bääh' hnäh' ni- miih- wa- ra- ga- tëé' jee' jäh' Jesucristo

Dsa-jøøh¹ jnän. ⁹ Ma-ra⁺ he- mi-te¹ ba' Dio juu¹ kih¹. Hi- he' ba' hi- ga-tëeh¹ hnäh' mah¹ jmeeh¹ hnäh' kō-jøh' kyaah¹ Jooy' Jesucristo, Dsa-jøøh¹ jnän.

Ga-laa¹ ma⁺ kih-kih¹ øøyh- jee' jwi- Corinto

¹⁰ He-ja- chuun' kyaah¹ hnäh' øøhn¹, kyaah¹ hih⁺ kih¹ Jesucristo Dsa-jøøh¹ jnän. Jmee- bii¹ hii¹ koo- ba' juu¹ kyah¹ hnäh' lä-jëë¹ hnäh' mah¹ sa- leeh¹ hnäh' to¹ nää¹. Koo- nee¹ ba' go-taah¹ hnäh'. Wa' la¹ koo- ba' huudsë- kih¹ jee' lä-jëë¹ hnäh'. ¹¹ Øøhn¹, ga-nuun¹ ha- lä- tääh¹ hnäh', ga-jmeeh¹ dsa- kya¹ Cloé juu¹ he- cha- hni- jee' kyah¹ hnäh'. ¹² Lä-la- ba' ngoo¹ juu¹ la-. Kō-llaa¹ hnäh' jwah¹ hnäh': "Jnä jmeen¹ kō-jøh¹ kyaah¹ Paa¹." Hi- jñah¹ jäh': "Jnä kyaahn¹ Apolo." Hi- jñah¹ jäh': "Jnä kyaahn¹ Pee¹." Hi- jñah¹ jäh': "Jnä laan¹ kyaah¹ Cristo." ¹³ Ha- ba' lä- la¹ juu¹ ja-. ¿Ché laa¹ uu¹ uu- Cristo? ¿Ché jnä¹ ga-taan- dsøh¹ hma-cru¹ kwaat- kyah¹ hnäh'? ¿Ché ga-saa- hnäh¹ jmi- lä-hih⁺ kin⁺? ¹⁴ Kwan¹ tíhmaah¹ kih¹ Dio sa⁺ ga-chaan¹ dsa- jmi- jee' kyah¹ hnäh'. Ma-la¹ Crispo kyaah¹ Gayo ba' ga-chaan¹ jmi-. ¹⁵ He-ja- ni¹ jaa- dsa- sa¹ le¹ jah¹ he- na-saah¹ hnäh¹ jmi- kyaah¹ hih⁺ kin⁺. ¹⁶ Hi¹ ga-chaan¹ jmi- hi- chaa- kih¹ Estéfana ka-läh'. Pero sa¹ man¹ che¹ chaa- ga¹ jñah¹ hi- ga¹ ga-chaan¹ jmi-. ¹⁷ Jëeh', sa¹ ga-chee¹ Cristo jnä¹ mah¹ chaan¹ dsa- jmi-. Ga-cheey¹ jnä¹ mah¹ kwan¹ ju¹ hmëë¹ kiyh¹ ba¹. Hi¹ sa¹ hlëëhn¹ kyaah¹ juu¹ kaah¹, ha- ga- che- sa¹ há¹ ta¹ he- ga-taa¹ Cristo dsøh¹ hma-cru¹.

Kyaah¹ Cristo ga-lä¹ jnä¹ he- kyuuh¹ Dio cha-miih¹

¹⁸ Jëeh', kih¹ hi- dsa-ka¹ jwë¹, ngaah¹ ba' la¹ juu¹ he- ga-taay¹ dsøh¹ hma-cru¹. Pero jnä¹ jne¹ hi- dsa-läa¹, juu¹ la- la¹ be¹ kih¹ Dio ba¹. ¹⁹ Lä-koo- na-sii- juu¹ kih¹ Dio:

Heen⁻ go⁻ te⁻ huu⁻ dsë⁻ kih⁺ hi⁻ kyuu^h cha⁻ miih⁻.

Jñuuhn⁻ lä⁻ jë⁺ he⁻ ma⁻ mi⁻ tēē⁻ dsa⁻ hi⁻ ngēē⁻ cha⁻ miih⁻,
ga⁻ jäh⁺ Dio.

²⁰ ¿Na⁻ hi⁻ kyuu^h cha⁻ miih⁻? ¿Na⁻ hi⁻ ma⁻ mi⁻ tēē⁻ cha⁻ miih⁻? ¿Na⁻ hi⁻ lih⁺ ti⁻ choo⁻ juu⁺ jmi⁻ gyuu⁺ la⁻? ¿Ché⁻ sa⁻ ga⁻ jmeē⁻ Dio ga⁻ jäh⁺ ta⁻ hwa⁺ lä⁻ jë⁺ he⁻ kyuu^h dsa⁻ jmi⁻ gyuu⁺? ²¹ Cha⁻ miih⁻ huu⁻ dsë⁻ llu⁺ cha⁻ kih⁺ Dio, he⁻ ja⁻ sa⁻ ga⁻ kway⁺ jwë⁺ ma⁻ lä⁻ kyuu⁺ dsih⁺ kyaah⁺ he⁻ kyuu^h dsa⁻ cha⁻ miih⁻. Ga⁻ tih⁺ dsëy⁺ lääy⁺ dsa⁻ hi⁻ jmeē⁻ dsoo⁻ dsë⁻ kih⁺ ba⁻, ta⁻ la⁻ kih⁺ he⁻ kwa⁺ dsa⁻ juu⁺ kih⁺ ma⁻ ke⁺ jäh⁺ dsa⁻, ngaah⁺ juu⁺ na⁻. ²² Dsa⁻ judiu hnøø⁺ jëy⁺ koo⁻ he⁻ juh⁻ gaa⁻. Hi⁺ dsa⁻ griego hnooyh⁻ ha⁻ lä⁻ jee⁻ lä⁻ kyuu^h cha⁻ ga⁻ miih⁻ ba⁻. ²³ Pero jne⁻, ga⁻ nøø⁺ ba⁻ jne⁻ kwa⁺ jne⁻ juu⁺ he⁻ ga⁻ taa⁻ Cristo dsöh⁺ hma⁻ cru⁻. Hi⁺ juu⁺ la⁻ la⁻ o⁻ hih⁺ kih⁺ dsa⁻ judiu, hi⁺ kih⁺ dsa⁻ griego la⁻ juu⁺ ngaah⁺ ba⁻. ²⁴ Pero kih⁺ hi⁻ ga⁻ tēēh⁺ Dio, dsa⁻ judiu lä⁻ kye⁻ griego, juu⁺ kih⁺ Cristo mi⁻ jnää⁻ ha⁻ lä⁻ koo⁻ be⁻ sa⁻ cha⁻ kih⁺ Dio, hi⁺ ha⁻ lä⁻ koo⁻ sa⁻ kyuu^h. ²⁵ Ma⁻ ke⁺ jäh⁺ dsa⁻, ngaah⁺ la⁻ juu⁺ kih⁺ Dio, pero kyeē⁻ cha⁻ ga⁻ miih⁻ he⁻ kyuu^h Dio lä⁻ koh⁺ ga⁻ he⁻ kyuu^h dsa⁻. Hi⁺ ma⁻ ke⁺ jäh⁺ sa⁻ beē⁻ juu⁺ kih⁺ Dio, pero cha⁻ ga⁻ miih⁻ beē⁻ ba⁻ lä⁻ koh⁺ ga⁻ juu⁺ kih⁺ dsa⁻.

²⁶ Jëē⁻ dá hnäh⁺ øøhn⁺, ha⁻ lä⁻ ma⁻ tääh⁺ hnäh⁺ lä⁻ ma⁻ ga⁻ tēēh⁺ Dio hnäh⁺. Sa⁻ jwëē⁻ hnäh⁺ hi⁻ ma⁻ kyuu^h cha⁻ miih⁻ lä⁻ koo⁻ te⁻ he⁻ ma⁻ mi⁻ tēē⁻ dsa⁻ jmi⁻ gyuu⁺. Sa⁻ jwëē⁻ hnäh⁺ hi⁻ ma⁻ jmeē⁻ hih⁺, hi⁺ ni⁻ sa⁻ jwëē⁻ hnäh⁺ hi⁻ ma⁻ hii⁺ juu⁺ kih⁺. ²⁷ Ga⁻ lleeh⁻ Dio hi⁻ sa⁻ kyuu^h ni⁻ miih⁻ jmi⁻ gyuu⁺ la⁻ mah⁺ lley⁺ o⁻ hih⁺ kih⁺ hi⁻ kyuu^h cha⁻ miih⁻, hi⁺ ga⁻ lleeyh⁻ hi⁻ sa⁻ beē⁻ jmi⁻ gyuu⁺ la⁻ mah⁺ lley⁺ o⁻ hih⁺ kih⁺ hi⁻ beē⁻. ²⁸ Lä⁻ kye⁻ hi⁻ sa⁻ lä⁻ jëēn⁻, lä⁻ kye⁻ hi⁻ sa⁻ täähn⁺ ta⁻ jmi⁻ gyuu⁺ la⁻, ga⁻ lleeh⁻ Dio, hi⁺

lä⁺jëë⁺ hi⁻ sa⁺ laa⁺ ni⁺ miih⁻ ga⁻lleeyh⁻ mah⁺ jmääy⁺ ta⁺
 koo⁺ lä⁺jëë⁺ hi⁻ laa⁺ kaah⁺. ²⁹ Lä⁺ja⁻ ni⁺ jaa⁻ sa⁺ le⁺ jmää⁺
 hñii⁺ jøøh⁺ cha⁻ñe⁺ Dio. ³⁰ Ta⁻la⁺ kih⁺ Dio ba⁺ ja⁻, he⁻ tääh⁺
 hnäh⁺ kyaah⁺ Cristo Jesús. Hi⁺ kyaah⁺ Cristo ga⁻jmeey⁺
 kyuu^h jne⁺ cha⁻miih⁻, he⁻ ja⁻ lluu⁺ jne⁺, na⁻ jngëë⁺ jne⁺,
 hi⁻ na⁻ laa⁺ jne⁺ ta⁻la⁺ kih⁺ Cristo. ³¹ He⁻ ja⁻ lä⁺ koo⁻ na⁻ sii⁻
 juu⁺ kih⁺ Dio: “Hi⁻ hnøø⁺ jmää⁺ hñii⁺ jøøh⁺, wa⁺ jmääy⁺
 hñiiy⁺ jøøh⁺ kih⁺ he⁻ laay⁺ kya⁺ Dsa⁻ jøøh⁺ jnän⁻.”

2

¹ Lä⁺ ma⁺ ñeen⁺ na⁺jëen⁺ hnäh⁺ ga⁻kwan⁺ juu⁺ kih⁺
 Dio, pero sa⁺ ga⁻hlëëhn⁻ hnäh⁺ kyaah⁺ juu⁺ kaah⁺ ni⁺ sa⁺
 ga⁻jmeen⁺ kyuu^h cha⁻miih⁻. ² Ga⁻lla⁺ dsën⁺ he⁻ sa⁺
 hlëëhn⁻ kih⁺ wa⁺ he⁻ cha⁻ he⁻ juu⁺, ma⁻la⁺ juu⁺ kih⁺
 Jesucristo ba⁺ ga⁻kwan⁺, ha⁻ lä⁺ ga⁻taay⁻ dsöh⁺ hma⁻ cru⁺.
³ Sa⁺ ma⁺ cha⁻ be⁺ kin⁺ lä⁺ ma⁺ gyan⁺ jee⁺ tääh⁺ hnäh⁺.
 Ga⁻lä⁺ gohn⁺ lä⁺ jiih⁺ ga⁻jlään⁺. ⁴ Lä⁺ ma⁺ ga⁻kwan⁺ juu⁺ sa⁺
 ga⁻hlëëhn⁻ hnäh⁺ lä⁺ koo⁻ hlëëh⁺ jaa⁻ hi⁻ kyuu^h cha⁻mi⁻
 ih⁻ mah⁺ ma⁺ jmeen⁻ lä⁺ ngëëh⁺ hnäh⁺. Ga⁻lä⁺ jnä⁺ jëë⁻
 go⁻te⁻ he⁻ ga⁻hlëëhn⁻ kyaah⁺ be⁺ he⁻ ga⁻ kwa⁺ Jmi⁻lle⁺ kih⁺
 Dio. ⁵ Lä⁺ jwë⁺ ja⁻, ja⁺ kyaah⁺ he⁻ kyuu^h dsa⁻ cha⁻miih⁻
 ga⁻jmeeh⁺ hnäh⁺ dsoo⁺ hoh⁺ hnäh⁺. Kyaah⁺ be⁺ kih⁺ Dio ba⁺
 ja⁻, he⁻ ga⁻lä⁺ dsoo⁺ hoh⁺ hnäh⁺.

Lä⁻la⁻ ba⁺la⁺ hu⁺dsë⁻ llu⁺ kih⁺ Dio

⁶ Dsoo⁺ ba⁺ hlëëh⁺ jne⁺ kyaah⁺ hu⁺dsë⁻ llu⁺ jee⁺ kih⁺ dsa⁻
 ma⁻kaah⁺ kyaah⁺ juu⁺ kih⁺ Dio. Pero ja⁺ kyaah⁺ hu⁺dsë⁻
 he⁻ cha⁻ jmi⁻gyuu⁺ la⁻, ni⁺ kih⁺ hi⁻ jmee⁺ hih⁺ hi⁻ tääh⁺ na⁺
 hi⁻ lle⁺ kih⁺ hee⁺ go⁻te⁻. ⁷ Hlëëh⁺ jne⁺ lä⁺ koo⁻ la⁺ hu⁺dsë⁻
 kih⁺ Dio he⁻ ma⁺ na⁻ hmää⁺ jää⁺. Ma⁻ñe⁻ ba⁺ Dio, jää⁺ ja⁻ ga⁻
 nøø⁺ jmi⁻gyuu⁺ ha⁻ lä⁺ jwë⁺ tëëy⁺ jne⁺ ya⁻ jwi⁺ kiyh⁺. ⁸ Ni⁺
 jaa⁻ dsa⁻ ta⁺ hi⁻ cha⁺ jmi⁻gyuu⁺ la⁻, sa⁺ ga⁻ lä⁺ ñe⁺ ha⁻ lä⁺

la¹ huu¹dsē kih¹ Dio. Wa¹ra¹ jāh¹ kih¹ ga¹lā¹ñey¹, sa¹ ma¹ tääy¹ dsoh¹ hma¹ cru¹ Dsa¹ ta¹ hi¹ jøøh¹ ga¹ kih¹ jee¹ lā¹jēē¹.
 9 Pero lā¹la¹ ba¹ na¹si¹ juu¹ kih¹ Dio:

He¹ sa¹ ma¹jēē¹ dsa¹, he¹ sa¹ ma¹nuuy¹, he¹ sa¹ ma¹jmee¹ dsa¹ huu¹dsē kih¹,
 he¹ ja¹ ba¹ ma¹mi¹llu¹ Dio kih¹ lā¹jēē¹ hi¹ hnää¹ Dsa¹ jøøh¹ jnän¹.

10 Jnä¹ jne¹ ba¹ ga¹mi¹jnää¹ Dio ha¹ lā¹la¹ huu¹dsē kiyh¹ ta¹lā¹ kyaah¹ Jmi¹lle¹ kiyh¹. Jēēh¹ Jmi¹lle¹ kyuu¹h¹ ba¹ ga¹lā¹jē¹. Lā¹kye¹ huu¹dsē kih¹ Dio he¹ sa¹ lā¹kēh¹ jne¹ jmi¹ lā¹kyuu¹h¹ jne¹, hi¹ he¹ ba¹ kyuu¹h¹.

11 Sa¹ chaa¹ dsa¹ hi¹ ñe¹ ha¹ lā¹la¹ kih¹ jñah¹ dsa¹. Ma¹lā¹ jmi¹lle¹ kiyh¹ ba¹ ñe¹. Ja¹ba¹ lā¹ja¹ lā¹kih¹ Dio ka¹lāh¹. Sa¹ chaa¹ hi¹ ñe¹ ha¹ lā¹laay¹. Ma¹lā¹ Jmi¹lle¹ kiyh¹ hñiiy¹ ba¹ ñe¹. 12 Jne¹ hi¹ ma¹heeh¹ juu¹ kih¹ Dio, sa¹ ga¹hñah¹ jne¹ jmi¹lle¹ he¹ cha¹ jmi¹gyuu¹ la¹. Ga¹hñah¹ jne¹ Jmi¹lle¹ he¹ ga¹chee¹ Dio mah¹ lā¹ñe¹ jne¹ ha¹ lā¹koō¹ te¹ he¹ ga¹kwēēh¹ Dio jne¹. 13 Kih¹ he¹ na¹ ba¹ hlēēh¹ jne¹. Pero ja¹ kyaah¹ juu¹ he¹ ma¹mi¹tēē¹ jne¹ kih¹ dsa¹ hi¹ kyuu¹h¹ cha¹miih¹. He¹ ma¹mi¹tēē¹ jne¹ kih¹ Jmi¹lle¹ kih¹ Dio ba¹, he¹ ja¹ ba¹ hlēēhn¹. He¹ja¹ kwa¹ jnääh¹ juu¹ he¹ gwa¹ kiyh¹ mah¹ ngēēn¹ kih¹ jñah¹ hi¹ ma¹kye¹ Jmi¹lle¹ lā¹na¹.

14 Jaa¹ dsa¹ ta¹jmah¹ hi¹ sa¹ ga¹ ma¹heeh¹ kih¹ Dio, sa¹ heeyh¹ he¹ gwa¹ kih¹ Jmi¹lle¹ kih¹ Dio. Juu¹ ngaah¹ ba¹ la¹ he¹ ja¹ kiyh¹, hi¹ ni¹ sa¹ lā¹kēyh¹ jmi¹ lā¹ngēēy¹, jēēh¹ kyaah¹ be¹ kih¹ Jmi¹lle¹ Na¹ jngi¹ ba¹ lā¹ngēē¹ jne¹. 15 Pero ta¹ jyoh¹ ko¹taa¹, hi¹ ma¹hyoh¹ Jmi¹lle¹ Na¹ jngi¹, lā¹kēyh¹ jmi¹ kay¹ kwaat¹ kih¹ lā¹jē¹. Pero kiyh¹ sa¹ chaa¹ hi¹ ka¹ kwaat¹. 16 Lā¹koō¹ na¹si¹ juu¹ kih¹ Dio: “¿Hi¹ ba¹ kyuu¹h¹ he¹ huu¹dsē he¹ jmee¹ Dio? ¿Hi¹ ba¹ lih¹

kwëyüh¹ nuuh⁻?" Pero jnäǹ, ma⁻ cha⁻ huúdsë⁻ lä⁻koo⁻ la¹ huúdsë⁻ kih¹ Cristo.

3

Ko⁻jòh⁻ ba⁻ wa⁻ jmeen⁻ ta⁻ la⁻ lä⁻jëë⁻ jne⁻

¹ Lä⁻ja⁻ øøhn¹, sa⁻ ga⁻la¹ ma⁻ hlëëhn⁻ hnäh⁻ lä⁻koh⁻ dsa⁻ ma⁻kaah⁻ hi⁻ ga⁻näá⁻ lä⁻ hnøø¹ Jmi⁻lle⁻ Na⁻jngii⁻. Ga⁻hlëëhn⁻ hnäh⁻ lä⁻koo⁻ lle⁻ kih¹ dsa⁻ hi⁻ ga⁻näá⁻ lä⁻koh⁻ ngii⁻ jmi⁻ngo¹ kih¹. Ga⁻hlëëhn⁻ hnäh⁻ lä⁻koo⁻ jaa⁻ chih⁻pih¹ hi⁻ na⁻ ga⁻ma⁻løø¹ jwë⁻ kih¹ Cristo. ² Ga⁻heehn⁻ hnäh⁻ lä⁻koo⁻ wa⁻juh⁻, kih¹ he⁻ sa⁻ ga⁻ma⁻lä⁻ngëë⁻ hnäh⁻ lä⁻koo⁻ ngëë⁻ dsa⁻ ma⁻kaah⁻. Hi⁻ lä⁻ ma⁻tääh⁻ hnäh⁻ ja⁻ lä⁻jiih¹ na¹. ³ Hi⁻ lä⁻ ma⁻ngoo¹ ja⁻ba⁻ ga⁻näá⁻ hnäh⁻ lä⁻koo⁻ ngii⁻ jmi⁻ngo¹ kyah¹ hnäh⁻. Chaa⁻ ko⁻llaa⁻ hnäh⁻ hi⁻ llih⁻, hi⁻ cha⁻ hni⁻ jee⁻ kyah¹ hnäh⁻, hi⁻ ti⁻chooh⁻ hnäh⁻ juu⁻. ¿Che⁻ sa⁻ ñeh⁻ hnäh⁻, jmi⁻ngo¹ kyah¹ hnäh⁻ ba⁻ na⁻ he⁻jøø⁻ he⁻ ga⁻nääh⁻ hnäh⁻ lä⁻koo⁻ dsa⁻ wa⁻ hi⁻ cha⁻ hi⁻? ⁴ Lä⁻ ma⁻ ga⁻jääh⁻ hnäh⁻: "Jnä⁻ jmeen⁻ ko⁻jòh⁻ kyaah⁻ Paa⁻", mah¹ hi⁻ jñah⁻ ga⁻jääh⁻: "Jnä⁻ jmeen⁻ ko⁻jòh⁻ kyaah⁻ Apolo", ¿che⁻ sa⁻ ñeh⁻ hnäh⁻, he⁻ ga⁻näá⁻ hnäh⁻ lä⁻koo⁻ ngii⁻ jmi⁻ngo¹ kyah¹ hnäh⁻ ba⁻ ja⁻?

⁵ ¿Hee⁻ ba⁻ laa¹ jnä⁻ ja⁻? ¿Hee⁻ ba⁻ laa¹ Apolo? Sa⁻ cha⁻ he⁻ laa¹ jnääh¹ ni⁻ miih⁻. He⁻ jmee⁻ jnääh¹ ta⁻he¹ kih¹ Dio ba⁻ ja⁻. Hi⁻ ta⁻la¹ kyaa¹ jnääh¹ ga⁻heeh⁻ hnäh⁻ kih¹ Dio. Lä⁻jaa⁻ lä⁻jaa⁻ jnääh¹ ga⁻jmeë⁻ jnääh¹ ta⁻ he⁻ ga⁻hñah¹ jnääh¹ kiyh¹. ⁶ Jnä⁻ ga⁻jngëen¹ mi⁻ju⁻, Apolo ga⁻huu¹ jmi⁻, pero Dio ba⁻ hi⁻ ga⁻mi⁻kwaä⁻ ta⁻ he⁻ ga⁻jmeë⁻ jnääh¹. ⁷ Sa⁻ cha⁻ he⁻ laa¹ ni⁻ miih⁻ hi⁻ jngëë⁻ hi⁻ hi⁻ huu⁻ jmi⁻ he⁻ na⁻jnää⁻. Dio ba⁻ hi⁻jøøh¹, hi⁻ he⁻ ba⁻ hi⁻ jmee⁻ dsa⁻kwaä⁻ ta⁻ kih¹. ⁸ Kwee⁻ ba⁻ laa¹ hi⁻ jngëë⁻ kyaah¹ hi⁻ huu⁻ jmi⁻. Hi⁻ Dio ba⁻ mi⁻hmaah⁻ kih¹ lä⁻jaa⁻ lä⁻jaa⁻ lä⁻koo⁻ te¹ ta⁻

he⁻ jmeey⁺. ⁹ Jmee⁻ jnääh⁺ kō⁻ jøh⁺ ta⁺ kih⁺ Dio. Hi⁺ hnäh⁺ laah⁺ hnäh⁺ lä⁻ koo⁻ hwa⁺ jee⁺ jmee⁻ jnääh⁺ ta⁺ kih⁺ Dio, hi⁺ laah⁺ hnäh⁺ lä⁻ koo⁻ hne⁻ juuh⁻ kiyh⁺.

¹⁰ Kyaah⁺ ta⁺ he⁻ hä⁺ goon⁺ he⁻ la⁺ ga⁺ hyohn⁺ kih⁺ Dio, ga⁺ jmeen⁺ lä⁻ koo⁻ jmee⁺ të⁺ hyah⁺ hi⁻ ma⁻ tēē⁻ llu⁺, ga⁺ jmeen⁺ ma⁻ ti⁺ na⁺ hyah⁻ kih⁺ hne⁺ ja⁻. Hi⁺ jñah⁺ ba⁺ hi⁻ choo⁺ na⁺ hyah⁻. Pero lä⁻ jaa⁻ lä⁻ jaa⁻ jmee⁺ bii⁺ jēy⁺ kwee⁻ ha⁻ lä⁺ chooyh⁺ na⁺ hyah⁻ ja⁻. ¹¹ Sa⁺ chaa⁻ ni⁺ jaa⁻ hi⁻ na⁻ ngē⁺ jwē⁺ jmee⁺ jyoh⁺ ma⁻ ti⁺ na⁺ hyah⁻, lä⁻ koh⁺ he⁻ ma⁻ na⁻ la⁻. Jesucristo ba⁺ laa⁺ ma⁻ ti⁺ na⁺ hyah⁻ ja⁻. ¹² Wa⁺ ra⁻ ga⁺ choo⁺ dsa⁻ na⁺ hyah⁻ ja⁻, kō⁻ llaa⁺ koo⁺ ku⁺ nøø⁻, kuu⁺ tøø⁻, kuu⁺ he⁻ hmooh⁺, jwi⁺ hma⁻, wa⁺ ñii⁻, moo⁻ kii⁻. ¹³ Hi⁺ lä⁻ jnä⁺ ha⁻ lä⁺ ma⁻ jmee⁺ lä⁻ jaa⁻ lä⁻ jaa⁻. Jēh⁺ lloo[~] koo⁻ jmi⁺ lä⁻ jnä⁺ kyaah⁺ wa⁺ je⁻, ha⁻ lä⁺ la⁺ ta⁺ he⁻ ma⁻ jmeey⁺. Wa⁺ je⁻ ja⁻ mi⁺ jnä⁺ che⁺ llu⁺ ta⁺ kiyh⁺. ¹⁴ Cher⁺ mah⁺ ga⁺ jaa⁻ koo⁻ hweh⁻ ta⁺ he⁻ ga⁺ chooy⁺ nē⁺ ma⁻ ti⁺ na⁺ hyah⁻ ja⁻, hyoyh⁺ jñey⁺. ¹⁵ Hi⁺ cher⁺ mah⁺ ga⁺ koo⁺ ta⁺ he⁻ ga⁺ jmeey⁺ ja⁻, ma⁻ hee⁺ ba⁺ ta⁺ ja⁻. Pero lääy⁺ ba⁺, le⁺ kiyh⁺ lä⁻ koo⁻ he⁻ ga⁺ laay⁺ he⁻ ma⁺ kaay⁺.

¹⁶ ¿Che⁺ sa⁺ ñeh⁺ hnäh⁺ laah⁺ hnäh⁺ gwah⁺ kih⁺ Dio hi⁺ ja⁻ ba⁺ Jmi⁻ lle⁺ kih⁺ Dio hää⁺ neh⁺ tuh⁻ hoh⁺ hnäh⁺? ¹⁷ Cher⁺ mah⁺ chaa⁻ hi⁻ ga⁺ hee⁺ gwah⁺ kih⁺ Dio, lä⁻ ja⁻ hee⁺ Dio hi⁻ he⁺ ka⁻ läh⁺. Jēh⁺ na⁻ jngii⁺ gwah⁺ kih⁺ Dio hi⁻ he⁺ ba⁺ hnäh⁺, laah⁺ hnäh⁺ gwah⁺ kiyh⁺.

¹⁸ Ta⁺ mi⁻ gaa⁺ hnäh⁺ hñaah⁺. Cher⁺ mah⁺ laah⁺ hnäh⁺ kyuu^{h~} hnäh⁺ cha⁻ miih⁻ lä⁻ koo⁻ kyuu^{h~} dsa⁻ jmi⁻ gyuu⁺, jmää⁺ hnäh⁺ hñaah⁺ lä⁻ koo⁻ jaa⁻ hi⁻ too⁻ ba⁺ mah⁺ lä⁻ ja⁻ ba⁺ lä⁻ kyuu^{h~} hnäh⁺ cha⁻ ga⁻ miih⁻. ¹⁹ Jēh⁺, lä⁻ jē⁺ he⁻ kyuu^{h~} dsa⁻ jmi⁻ gyuu⁺, kih⁺ Dio sa⁺ jmää⁺ he⁻ ja⁻ ni⁺ miih⁻. Lä⁻ la⁻ na⁻ sii⁻ juu⁺ kih⁺ Dio: “Dio ba⁺ lla⁻ dsēē⁺ kih⁺ hi⁻ kyuu^{h~} cha⁻ miih⁻, ja⁻ ba⁺ kyaah⁺ he⁻ kyuu^{h~} ja⁻

jmeē' täyh'." ²⁰ Hi' lä'ja' na'sii' ka'läh': "Ñe' ba' Dio sa' jmää' ni' miih' lä'jē' hū'dsē' kih' hi' laa' kyūh' cha'miih'." ²¹ Heh' lä'ja', ni' jaa' sa' wa' jmää' hñii' jøøh' kih' he' jmeey' kō'jøh' kyaah' jaa' dsa'kyaayh'. Jēēh' koo' ba' laay' jee' lä'jēē'. ²² Lä'ja' Paa', kyaah' Apolo, kyaah' Pee', kyaah' kih' jmi'gyūū' la', lä'ja' he' chaa' jne', he' juu' jne', hi' kih' lä'jē' he' cha' na' kyaah' he' na' gá' jā', gá' lä'jē' ba' la' jnān'. ²³ Lä'ja' ka'läh' laa' jne' kyaa' Cristo, hi' Cristo laa' kyaa' Dio.

4

Lä'la' la' ta' kih' apóstol

¹ Lä'ja', wa' jmeē' dsa' kwaat' laa' jnāh' hi' jmeē' ta' he' kih' Cristo ba', na' hñaa' jnāh' mah' mi'jnāā' jnāh' juu' kih' Dio he' ma' na' hmāā' jāā'. ² Hi' kih' hi' hä' goo' koo' ta', jmeē' bii' mi'tey' kyaah' ta' he' hä' gooy'. ³ Sa' cha' he' jmeē' cher'mah' hnäh' o cher'mah' jñah' ka' kwaat' ha' lä' ngoon' kyaah' ta' kin'. Ni' jñā', sa' kyeñ' kwaat' ki' hñiin'. ⁴ Ma'ke' sa' hñii' hū'dsē' llu' kin', pero ja' kyaah' he' na' hnøø' jāh' ma'jān' llu'. Dio ba' hi' ngiih' kwaat' kin'. ⁵ Lä'ja', ta' ka' hnäh' kwaat' kih' ni' jaa', ta' kō'jiih' sa' gá' ma'jah' Dsa'jøøh' jnān'. Hi' he' ba' mi'jnāā' lä'jē' he' hliih' he' ma'jmeē' jne'jee' na' hmāā', hi' mi'jnāāy' ha' lä' la' neh' tuh'dsē' jne'. Ma'ja' ba' hlēēh' Dio llu' kih' lä'jaa' lä'jaa' hi' hwēē' llu'.

⁶ He' llu' kyah' hnäh' ba' na' øøhn', he' ja' ma'jwēēhn' hnäh' ha' lä' la' kin' kyaah' Apolo he' sa' hnoon' jmää' dsa' jnāh' kaah'. Mah' lä'ja' lä'ngēēh' hnäh' lä'koo' hnøø' jāh' juu' la': "Ta' wa' ngēēn' jwē' kih' lä'koo' te' he' na'sii'." Lä'ja' ta' jmää' hnäh' jøøh' ni' jaa' mah' jñah' jmāāh' hnäh' ta' koo'. ⁷ Hi' ba' na' hi' ga'jmää'

hne⁻ jøøh'? ¿Hee⁻ ba' cha⁻ kyah¹ he⁻ sa⁺ ga⁺ kwa' Dio? Hi⁺ cher⁺ mah¹ ma⁻ hñah[~] ba' hne⁻ kih¹ Dio, ¿he⁻ la¹ jmääh¹ hñaa¹ jøøh'? Lä⁺ koo⁻ he⁻ sa⁺ cha⁻ he⁻ ma⁻ hñah[~] ba' jmeeh⁻.

⁸ Ma⁻ cha⁻ ba' lä⁺ jē⁺ he⁻ ma⁺ hnooh⁻ hnäh[✓], ma⁻ cha⁻ ba' kuu⁺ kyah¹ hnäh[✓]. Ma⁻ ga⁺ hoh[✓] jnääh¹. Jmääh⁺ hnäh[✓] hñaa¹ lä⁺ koh[✓] dsa⁻ ta⁺. Llu¹ wa⁺ ra⁻ jäh[✓] kih¹ ma⁺ ra⁻ ju¹ dsoo⁺ ma⁻ laah¹ hnäh[✓] dsa⁻ ta⁺ mah¹ jmeē⁺ jnääh¹ hih⁺ ko⁻ jøh[✓] kyaah¹ hnäh[✓]. ⁹ Go⁺ laan⁺, ga⁺ llaa¹ Dio jnääh¹ hi⁻ laa¹ apóstole ta⁺ hwa¹ go⁻ te[~], lä⁺ koo⁻ he⁻ ga⁺ jmeey[✓] hih⁺ juu⁺ jnääh¹. Lä⁺ jē⁺ he⁻ ga⁺ ngēē[✓] jnääh¹ ga⁺ jmeē⁺ ga⁺ lä⁺ dsaa[~] dsē¹ dsa⁻ kya¹ jnääh¹, lä⁺ kye⁻ ángele, hi⁺ lä⁺ jēē⁺ dsa⁻ jmi⁻ gyuu⁺ ka⁻ läh[✓]. ¹⁰ He⁻ hnää⁺ jnääh¹ Cristo, he⁻ ja⁻ laa¹ jnääh¹ lä⁺ koo⁻ dsa⁻ too⁻ ba⁺, pero kyah¹ hnäh[✓] cha⁻ cha⁻ miih⁻ hu⁺ dsē⁻ llu¹ ta⁺ la⁺ kih¹ Cristo. Sa⁺ cha⁻ be⁺ kya¹ jnääh¹, pero kyah¹ hnäh[✓] cha⁻ cha⁻ miih⁻. Hnää⁺ dsa⁻ hnäh[✓] pero jnääh¹ sa⁺ taayh⁻ ta⁺. ¹¹ Lä⁺ jiih¹ na¹, kyaah¹ jnääh¹, na⁻ kii⁻ dsē⁻ jnääh¹, sa⁺ cha⁻ hmiih⁻ he⁻ kyeh¹ jnääh¹, kwa⁺ dsa⁻ jwérte kya¹ jnääh¹, sa⁺ cha⁻ jee⁺ dsa⁺ tooh⁺ jnääh¹. ¹² Lä⁺ jiih¹ ga⁺ hwa¹ jnääh¹ ga⁺ jmeē⁺ jnääh¹ ta⁺ mah¹ cha⁻ he⁻ jmeē⁺ bii¹ kya¹ jnääh¹. Pero dso⁺ jwi⁺ ba⁺ kwēeh[~] dsa⁻ jnääh¹, hi⁺ jnääh¹ ngii⁺ jnääh¹ he⁻ llu¹ kih¹ hi⁻ jwä[~] dso⁺ jwi⁺. Jēē⁺ jnääh¹ wi⁺, pero kwēeh[~] ba⁺ dsē⁻ jnääh¹. ¹³ Hlēeh⁺ dsa⁻ wi⁺ kya¹ jnääh¹, hi⁺ ngii⁺ jnääh¹ llu¹ kiyh¹ kih¹ Dio. Lä⁺ jiih¹ na¹, sa⁺ hii[~] lä⁺ jmää⁺ jnääh¹ go⁻ te[~] jmi⁻ gyuu⁺ la⁻, laa¹ jnääh¹ lä⁺ koo⁻ wa⁺ hløø⁻ he⁻ be[~] dsa⁻.

¹⁴ Sa⁺ ma⁻ siin¹ he⁻ la⁻ mah¹ jäh¹ hnäh[✓] kyaah¹ o⁻ hih⁺. He⁻ juuhn⁺ miih⁻ kyah¹ hnäh[✓] ba⁺ la⁻, kih¹ he⁻ laah¹ hnäh[✓] lä⁺ koo⁻ gyuu⁻ kyaan⁺ hi⁻ hnaan⁺. ¹⁵ Ma⁻ ke⁻ chaa⁻ gya¹ mil dsa⁻ hi⁻ hlēeh[~] hnäh[✓] juu¹ kih¹ Cristo, pero jaa⁻ ba⁺ hi⁻ ga⁺ hlēeh¹ hnäh[✓] lä⁺ ma⁺ to⁻ nē⁺ he⁻ ja⁻ laan¹ lä⁺ koo⁻

tää` kyaah' hnäh'. Jëeh' jnä' ba' ga`jmeen' ga`lä`chaa` hnäh' kyaah' ju`hmëë' kih' Cristo Jesús. ¹⁶ He`ja`, chuun' kyaah' hnäh', jmeë' hnäh' lä`koo` jmeë' jnä'. ¹⁷ He`ja` ba' na`, ma`cheen` Timotä dsa`jëë' hnäh'. Peer` hnaa` jnih'. Laay' lä`koo` gyuu` kyaan`, mi`tey' kih' Dsa`jõõh' jnän`. Hi` na` jmeë' lä`dsooh` hoh' hnäh' lä`koo` mi'ten` kih' Cristo. Jëeh' jmeë' ba' jnä' lä`koo` ma`hlëëhn` dsa` lä`kaa` gwah`, wa`ha` cha` ha` jee' tääyh'.

¹⁸ Ko`llaa' hnäh' ma`jmääh` hnäh' hñaah' kaah'. Laah' hnäh', jih`koh' sa`lloon` na`jëën` hnäh'. ¹⁹ Pero चाह' ba` niin` na`jëën` hnäh' cher`mah' lä`ja` hnøø' Dio. Ma`ja` jëën` che' cha` be' kih' hi` jmää` hñii' kaah', o che' ko`ja` hlëëh` bil'. ²⁰ Jëeh', he` tøøh' jne' kyaah' Dio, tøøh' jne' kyaah' be' kiyh', sa` la' kyaah' juu' he` koo` hlëëh' jne'. ²¹ ¿Ha` ba' lä`hnooh` hnäh'? ¿Che' na`jëën` hnäh' kyen' koo` síhma`, o che' jmeen` hnaan` hnäh' kih' he` hwaan'?

5

Jaa` dsa`ñuuh` ga`kaa' më' jñah'

¹ Hii' juu' cha` koo` he` hliih' jwërte jee' kyah' hnäh' he` sa` jmeë' dsa` hi` sa` ma`heeh` kih' Dio. Jäyh', chaa` jaa` jee' kyah' hnäh' hi` kyaah' cho`hmay` (he` hnøø' jäh': më' jmiiy-). ² Ha` ba' lä`ja` he` jmääh` hnäh' hñaah' kaah'. Llu' ga' wa`ra` jäh' kih' kí'hooh' hnäh' mah' lleeh' hnäh' hi` jmeë' dso'kye` lä`na`, jee' kyah' hnäh'. ³ Ma`ke` sa` gyan' kyaah' hnäh', pero ma`ra` he` hää' ba' jnä' jee' kyah' hnäh' kyaah' jmi`llë' kin`. Ma` ba' jnä', ha` lä` jmeen` kih' hi` ga`jmeë' dso'kye` na`, lä`koo` he` gyan' ko`jõh' kyaah' hnäh' ba' ma`la`. ⁴ Ja` go`taah' hnäh' ko`jõh' kwaan` kih' Jesucristo Dsa`jõõh'

jnän, hi⁺ jmeé⁺ hnäh⁺ kwaat[~] he⁻ hä⁻ jmi⁻ lle⁺ kin⁺ ko⁻ jøh⁺ kyaah⁺ hnäh⁺. Ma⁻ ja⁻ kyaah⁺ be⁺ kih⁺ Jesucristo Dsa⁻ jøøh⁺ jnän, ⁵ ngëe⁻ hnäh⁺ dsa⁻ na⁻ ja⁻ goo⁻ Tana⁺ mah⁺ wa⁺ juu⁺ jmi⁻ ngo⁺ kiyh⁺. Mah⁺ lä⁻ ja⁻ lää⁺ jmi⁻ lle⁺ kiyh⁺ wa⁻ ra⁻ ga⁺ tē⁺ jee⁺ jäh⁺ Dsa⁻ jøøh⁺ jnän.

⁶ Sa⁺ llu⁺ he⁻ jmääh⁺ hnäh⁺ hñaah⁺ kaah⁺. ;Che⁺ sa⁺ ñeh⁺ hnäh⁺, miih⁻ ba⁺ levadura lee⁻ kaah⁺ dsa⁻ lä⁻ kaa⁻ koo⁻ nää⁺ tu⁺ ka⁺? ⁷ Jñuu⁺ hnäh⁺ levadura ma⁻ gyuh⁻ na⁻ mah⁺ leeh⁺ hnäh⁺ koo⁻ nää⁺ tu⁺ ka⁺ hmëe⁺ ba⁺ he⁻ sa⁺ kyaah⁺ levadura, lä⁻ llu⁺ he⁻ ma⁻ na⁻ jngëeh⁺ hnäh⁺ na⁺. Jëeh⁺, he⁻ llu⁺ jnän⁻ he⁻ ga⁺ jngëeh⁺ dsa⁻ Cristo hi⁻ laa⁺ borrego mäh⁺ jnän. ⁸ La⁺ lä⁻ koo⁻ he⁻ tøøh⁺ jne⁺ jmi⁺ he⁻ kyehn⁺ borrego mäh⁺ jee⁺ sa⁺ le⁺ kih⁺ levadura. He⁻ ja⁻ wa⁺ jñuu⁺ hnäh⁺ kih⁺ he⁻ hliih⁺. Mo⁻ so⁻ wa⁺ jmeé⁺ ga⁺ jne⁺ he⁻ ngii⁻ jmi⁻ ngo⁺ jnän. He⁻ na⁻ la⁺ lä⁻ koh⁺ levadura ma⁻ gyuh⁻. Wa⁺ kyen⁺ koo⁻ nëe⁺ ba⁺ huu⁺ dsë⁻ lä⁻ hnøø⁺ kih⁺ ju⁺ dsoo⁺. He⁻ na⁻ la⁺ lä⁻ koo⁻ he⁻ kih⁺ he⁻ ñiih⁻ he⁻ sa⁺ kyaah⁺ levadura.

⁹ Lä⁺ ma⁺ ga⁺ sijn⁺ kyah⁺ hnäh⁺ jää⁺, ga⁺ jwëehn⁺ hnäh⁺, mo⁻ to⁻ jmeé⁻ hnäh⁺ ko⁻ jøh⁺ kyaah⁺ hi⁻ ga⁺ nää⁺ kyaah⁺ wa⁺ hi⁻ cha⁻ hi⁻. ¹⁰ Sa⁺ jwahn⁺ kih⁺ dsa⁻ hi⁻ sa⁺ ma⁻ heeh⁻ juu⁺ kih⁺ Dio, hi⁻ kaah[~] wa⁺ hi⁻ cha⁻ hi⁻, hi⁻ hnøø⁺ lih⁺ cha⁻ miih⁻ kuu⁺, hiiy[~] kih⁺ dsa⁻, jmääy[~] jøøh⁺ dio hi⁻ na⁻ laa⁻ kaah[~] dsa⁻. Cher⁺ mah⁺ tøøh⁺ ba⁺ jne⁺ jmi⁻ gyuu⁺ la⁻, ma⁺ ra⁺ he⁻ tøøh⁺ ba⁺ jne⁺ jee⁺ kih⁺ dsa⁻ hi⁻ jmeé⁻ lä⁻ na⁻. ¹¹ Lä⁻ la⁻ ba⁺ ga⁺ sijn⁺ kyah⁺ hnäh⁺. Mo⁻ to⁻ jmeé⁻ hnäh⁺ ko⁻ jøh⁺ kyaah⁺ ni⁺ jaa⁻ hi⁻ jäh⁺ laay⁺ øøh⁺ jne⁺ cher⁺ mah⁺ kaayh⁺ wa⁺ hi⁻ cha⁻ hi⁻, hi⁺ cher⁺ mah⁺ hnøøy⁺ liyh⁺ cha⁻ miih⁻ kuu⁺, jmääy[~] jøøh⁺ hi⁻ na⁻ laa⁻ kaah[~] dsa⁻, hlëeyh⁺ wii⁺ kih⁺ dsa⁺, laay⁺ lla⁺ hiih⁻, hiiy[~] kih⁺ dsa⁺. Ni⁺ ta⁺ kuh⁻ hnäh⁺ ko⁻ jøh⁺ kyaayh⁺. ¹² Sa⁺ ga⁺ tëen⁺ llan⁺ ta⁺ kih⁺ hi⁻ sa⁺ ma⁻ heeh⁻ juu⁺ kih⁺ Dio. Pero kih⁺ hi⁻ jmeé⁻

ko-jøh' kyaah' jne', ¿he-la' sa' lla' jne' ta' kiyh'? ¹³ He-ja-
lleë hnäh' hi- hlëëh' he' jee' kyah' hnäh'. Pero Dio ba' lla'
ta' kih' hi- sa' ma-heeh- juu' kiyh'.

6

Ma' hnaah- øøyh- dsa-ta' cha'në' hi- sa' ma-heeh- juu'
kih' Dio

¹ Cher'mah' chaa- jaa- hi- cha- hnii- kih' kyaah'
øøh', ¿che' sa' lä-hiiyh' dsooy' në'ta' cha'në' jaa- hi- sa'
ma-heeh- juu' kih' Dio, lla' he- ma' dsooy' cha'në' hi-
laa' kyaa' Dio? ² ¿Che' sa' ñeh' hnäh' lloo- koo- jmiü'
hi- na-jngëë' ba' llay' ta' kih' dsa- jmi-gyuu'? He-ja-
cher'mah' hñah' hnäh' jwë' llah' hnäh' ta' kih' dsa-
jmi-gyuu', he-la' sa' le' llah' hnäh' ta' kih' koo- mi'juu'
he- sa' la' juuh-? ³ ¿Che' sa' ñeh' hnäh' lla' jne' ta' kih'
' ángele ka-läh'? ¿Ha- lä-ja- sa' le' lla' jne' ta' kih' hi-
chaa- jmi-gyuu' la-? ⁴ He-ja- ga' ma-cha- koo- hnii- jee'
kyah' hnäh' jmi-gyuu' la-, ¿he-la' go'tøøh' hnäh' goo-
hi- sa' ma-heeh- juu' kih' Dio? ⁵ Hlëëhn' lä-na- mah' ja-
o-hih' kyah' hnäh'. ¿Ha- lä- la' kyah' hnäh'? ¿Che' sa'
chaa- ni- jaa- øøh' hnäh' hi- cha- huüdsë- llu' kih' mah'
mi-ey- juu' kyah' hnäh'? ⁶ Lla' he- ma' jmeeh' hnäh'
lä-ja-, te-jëëh' hnäh' kyaah' øøh' hnäh' mah' ga-nääh'
hnäh' cha'në' hi- sa' ma-heeh- juu' kih' Dio mah' llay'
ta' kyah' hnäh'.

⁷ Kih' he- te-jëëh' hnäh', ma-hlääh- hnäh' kyaah'
dsa-kyaa' hnäh'. ¿He-la' sa' kwëëh- hoh' hnäh'
cher'mah' lla-dsëëy' hnäh'? ¿He-la' sa' kwëëh- hoh'
hnäh' cher'mah' jmeeyh- hnäh'? ⁸ Lla' he- ma' kwëëh'
hoh' hnäh', lla-dsëëh' hnäh' kih' dsa-, mah' jmeeh' hi-
laa' ja- ba' øøhn'.

⁹ ¿Che' sa' ñeh' hnäh', lä'jöö' hi' hñaa' dsé', sa' heyh' ya'jwii' kih' Dio? Ta' mi'gaa' hnäh' hñaaah'. Hi' sa' na'jee' goo' kaayh' wa' hi' cha' hi', kyaah' hi' jmää' jøøh' dio hi' na'laa' kaah' dsa', kyaah' hi' na'jee' goo' kaayh' hi' laa' kya' jñah', kyaah' dsa' ñuuh' hi' jmee' lä' jmee' dsa' më', kyaah' dsa' ñuuh' hi' kaah' he' ba' dsa' ñuuh' dsa' kyaayh', hi' he' sa' heh' ya'jwii' kih' Dio. ¹⁰ Lä'ja' hi' hii' kih' dsa', hi' hee' dsé' kuu', lla'hiih', hi' jwä' dso'jwii' kih' dsa' kyaah', hi' ga'nää' mi'gaa' dsa', sa' heyh' ya'jwii' kih' Dio. ¹¹ He' ja' ma' laa' kō' llaa' hnäh'. Pero na' ma' na' che' dso'kye' kyah' hnäh', ma' na' jngëeh' hnäh', hi' lluu' hnäh' ta' la' kih' Jesucristo Dsa' jøøh' jnän', hi' ta' la' kih' Jmi' lle' kih' Dio jnän'.

Hnøø' dsa'tooh' jne' jmeen' lä' hnøø' Dio

¹² Ga' lä'jé' ba' na'ngën' jwé' jmeen', pero ja' lä'jé' jmää' ta'. Ga' lä'jé' ba' na'ngën' jwé' jmeen', pero sa' jmeen' mah' sa' lla' dsëë' kin' ni' miih'. ¹³ Lä'jé' ma', la' kih' tuh' jne', lä'ja' tuh' jne', la' kih' ma'. Pero kwee' ba' hee' Dio lä'to'. Sa' ga'jmää' Dio jne' mah' kaah' jne' wa' hi' cha' hi'. Ga'jmeey' jmi'ngo' he' kyé' jne' mah' jmee' ta'he' kiyh'. Hi' lä'ja' ka'läh', he' llu' jnän' ba' chaa' Dio. ¹⁴ Hi' lloo' koo' jmi', Dio hi' ga'mi'jiih' Dsa' jøøh' jnän', he' ba' hi' he' mi'jiih' jne' ka'läh' kyaah' be' kiyh'.

¹⁵ ¿Che' sa' ñeh' hnäh' jmi'ngo' he' kyé' jne' la' ma' la' koo' ba' kyaah' Cristo? ¿Che' jñuuhn' jaa' hi' ma' laa' koo' kyaah' Cristo mah' kwëëhn' jaa' dsa' më' hi' hnëë' hñii' kyaah' wa' hi' cha' hi'? Ni' miih' sa' sooh' lä'ja'. ¹⁶ ¿O che' sa' ñeh' hnäh' jaa' hi' kyaah' dsa' më' hi' ngé' kyaah' wa' hi' cha' hi', ma' laay' koo' jmi'ngo' kyaayh'? Jëeh', lä'koo' na' sih' juu' kih' Dio: "Lä' uu' lee' jaa' ba".

¹⁷ Pero hī jmeē kō̄ jøh̄ kyaah̄ Dsā jøøh̄ jnän̄, kyeȳ koō bā jmī llē̄ kyaayh̄.

¹⁸ Häǟ hnäh̄ hñaāh̄ chā mīih̄, tā kaah̄ wā hī chā hī. Jëeh̄ wā hē chā hē gā jyoh̄ dsōkyē hē jmeē dsā, sā hnoō dsoō kih̄ jmī ngō kiyh̄. Pero hī kaah̄ wā hī chā hī, hē jmeeyh̄ hñiiȳ bā jā. ¹⁹ ¿O ché̄ sā ñeh̄ hnäh̄, heh̄ jmī ngō jnän̄ lā gwah̄ kih̄ jmī llē̄ Nā jngñī? Hī hē häǟ neh̄ tuh̄ dsē̄ jnē hī gā kwëeh̄ Dio jnē. Hī sā laā jnē dsā jjū jmī ngō jnän̄, Dio bā hē hī laā dsā jjū. ²⁰ Jëeh̄, hmoōh̄ kyaah̄ gā laā Dio jnē. Hē jā kyaah̄ jmī ngō jnän̄ wā jmeen̄ jjū kih̄ Dio, hī lǟ jā kyaah̄ jmī llē̄ jnän̄, jëeh̄ lǟ tō hē lā lā kiyh̄.

7

Hweh̄ lā hē jeē dsā goō

¹ Nā jeehn̄ kyah̄ hnäh̄ juū hē gā sīh̄ hnäh̄ kin̄. Llū lā kih̄ dsā cher̄ mah̄ sā gā jeē gooȳ. ² Pero kih̄ hē kaah̄ dsā wā hī chā hī, hē jā jwahn̄, lǟ jaā dsā ñuūh̄ wā kyaaȳ jaā dsā mē̄, hī lǟ jaā dsā mē̄, wā kyaaȳ jaā dsā ñuūh̄. ³ Hīh̄ dsā ñuūh̄, hnø̄ mī teȳ kyaah̄ dsā mē̄ kyaaȳ. Jā bā lǟ jā dsā mē̄ hnø̄ mī teȳ kyaah̄ dsā ñuūh̄ kyaaȳ kā läh̄. ⁴ Jëeh̄ dsā mē̄ sā laaȳ juū jmī ngō kiyh̄, dsā ñuūh̄ bā laā juū. Lǟ jā kā läh̄ dsā ñuūh̄, sā laaȳ juū jmī ngō kiyh̄, mëȳ bā laā juū. ⁵ Lǟ uūȳ bā, dsā mē̄ dsā ñuūh̄, sā lē jäyh̄ hē sā hnoon̄ nī mīih̄. Pero cher̄ mah̄ lǟ uūȳ gā taayh̄ juū kweē lǟ øoȳ mīih̄ jmī tā kō jiih̄ dsā taayh̄ ngiiȳ kiyh̄ kih̄ Dio, llū bā. Hī gā mā ngëē hē jā, wā mī teȳ kā läh̄ lǟ uūȳ mah̄ lǟ jā sā kaah̄ Tanā, wā rā sā gā lǟ bē dsëȳ.

⁶ He⁻ jwahn⁺ lä⁺ na⁻, he⁻ kwan⁺ jwë[!] ba[!], ja⁺ he⁻ jmeen⁺ mada⁻. ⁷ Hnoo[!] ga[!] jnä[!] wa⁻ ra⁻ jäh[!] kih[!] lä⁺ jëë⁻ ba[!] dsa⁻ kwëeh[!] dsë[!] lä⁺ koo⁻ jnä[!]. Pero lä⁺ jaa⁻ lä⁺ jaa⁻ jne[!] ga⁻ hñah[!] jne[!] lä⁺ koo⁻ te[!] he⁻ ga[!] kwa[!] Dio. Jaa⁻ jmee⁺ koo⁻, hi⁺ jñah[!] jmee⁺ jyoh[!].

⁸ Kih[!] hi⁻ sa⁺ ga[!] ma⁻ jee[!] goo⁻ hi⁺ lä⁺ kye⁻ kih[!] dsa⁻ hñi[!], jwahn⁺, llu[!] la[!] kiyh[!] cher[!] mah[!] ga⁻ jäy[!] hñiiy[!] lä⁺ koo⁻ jnä[!]. ⁹ Pero cher[!] mah[!] sa⁺ ga[!] kwëeh[!] dsëy[!] jäy[!] hñiiy[!] lä⁺ jiih[!] jmi[!] chaay⁻, wa[!] jeey[!] gooy⁻. Jëeh[!] llu[!] ga[!] he⁻ jeey[!] gooy⁻ lä⁺ koh[!] ga[!] he⁻ tu⁻ ja⁻ tuh⁻ dsëy[!] kih[!] wa[!] hi⁻ cha⁻ hi⁻.

¹⁰ Pero kih[!] hi⁻ ma⁻ na⁻ jee⁻ goo⁻, jmeen⁺ mada⁻, (ja⁺ he[!] hñiin⁺ jwahn⁺, Dio ba[!] hi⁻ jäh[!]), dsa⁻ më[!] ta[!] wa[!] bee[!] dsa⁻ ñuu⁻ kya[!]. ¹¹ Cher[!] mah[!] ga⁻ beey[!] øøyh⁻, sa⁺ wa[!] jeey[!] gooy⁻ kyaah[!] jñah[!], o wa[!] dsa⁻ jeeyh⁻ kyaah[!] dsa⁻ ñuu⁻ kyaay[!] ba[!]. Hi⁺ kih[!] dsa⁻ ñuu⁻ jwahn⁺, sa⁺ wa[!] beey[!] dsa⁻ më[!] kyaay[!].

¹² Pero kih[!] jee[!] lä⁺ jëë⁻ ga[!] jñah[!], jnä[!] jwahn⁺ (ja⁺ he[!] Dio). Cher[!] mah[!] chaa⁻ jaa⁻ øøh[!] jne[!] hi⁻ kyaah[!] dsa⁻ më[!] hi⁻ sa⁺ ma⁻ heeh⁻ kih[!] Dio, hi⁺ cher[!] mah[!] heeh⁻ ba[!] dsa⁻ më[!] gya[!] kyaah[!] øøh[!] jne[!] he[!], sa⁺ wa[!] beey[!]. ¹³ Hi⁺ cher[!] mah[!] chaa⁻ jaa⁻ dsa⁻ më[!] øøh[!] jne[!] hi⁻ kyaah[!] dsa⁻ ñuu⁻ hi⁻ sa⁺ ma⁻ heeh⁻ kih[!] Dio, hi⁺ cher[!] mah[!] heeh⁻ ba[!] dsa⁻ ñuu⁻ gya[!] kyaah[!] øøh[!] jne[!] he[!], sa⁺ wa[!] beey[!]. ¹⁴ Jëeh[!], dsa⁻ ñuu⁻ hi⁻ sa⁺ ma⁻ heeh⁻ kih[!] Dio, ma⁻ na⁻ jngëëy[!] ta[!] la[!] kih[!] mëy[!]. Hi⁺ ja⁻ ba[!] lä⁺ ja⁻ dsa⁻ më[!] hi⁻ sa⁺ ma⁻ heeh⁻ kih[!] Dio, ma⁻ na⁻ jngëëy[!] ta[!] la[!] kih[!] dsa⁻ ñuu⁻ kyaay[!]. Wa⁻ ra⁻ jäh[!] kih[!] sa⁺ la[!] lä⁺ ja⁻, chih⁻ kyaay[!] jä[!] lä⁺ ma⁻ sah[!] ja⁻ ba[!]. Pero ta[!] ko⁻ jiih[!] tääyh[!] ko⁻ jøh[!] ma⁻ na⁻ jngëë[!] bih[!]. ¹⁵ Pero cher[!] mah[!] hi⁻ sa⁺ ma⁻ heeh⁻ kih[!] Dio ga⁻ beey[!] dsa⁻ kyaayh[!], wa[!] beey[!] kih[!]. Cher[!] mah[!] ga⁻ la[!] lä⁺ ja⁻, sa⁺ la[!] he⁻ wi[!] kih[!] dsa⁻ më[!] dsa⁻ ñuu⁻ øøh[!] jne[!] he⁻ dsa⁻ taayh[!]

ko-jøh'. He hii' tií jnän` ba' ga'tëeh' Dio jne'. ¹⁶ Jëeh' hne- dsa-më' øøhn', sa' ñeh' hne- che' lä'tleh' lääh' dsa-ñuuh- kyaah'. Lä'ja- hne- dsa-ñuuh-, sa' ñeh' che' lä'tleh' lääh' dsa-më' kyaah'.

Wa' hegh' ba' jne' dsa'toohn' lä'koö- ma-tøohn' la-

¹⁷ Lä'jaa- lä'jaa- jne', wa' dsa'toohn' kyaah' he- ga'hñah' jne' kih' Dsa-jøøh' jnän', lä'koö- ma' ga'tëeh' Dio jne'. ¹⁸ Cher'mah' ma-ngëë' ma-tuy' jmi-ngo' kyah' lä' ma' ga'tëeh' Dio hne-, jä' ba' hne- lä'na-. Pero cher'mah' sa' ga'tuy' jmi-ngo' kyah' lä' ma' ga'tëeh' Dio hne-, sa' jmee' bii' uuh' jmi-ngo' kyah'. ¹⁹ Sa' cha- he- hnøø' jäh' ni' miih- he- ga'wih' jmi-ngo' jnän', o he- sa' ga'wih'. Kih' jee' lä'je', hnøø' nuuh' jne' mada' kih' Dio ba'. ²⁰ Lä'jaa- lä'jaa- wa' jäy' ba' kih' lä' ma-tääh' ja-, lä'koö- ma' ga'heeyh- kih' Dio. ²¹ Cher'mah' ma' na-hnëeh' jmeeh' ta' kih' dsa', lä'koö- ma' ga'tëeyh' hne-, ta' jmee- cha-miih- huudsë-. Pero cher'mah' cha-jwë' kyah' lääh' hñaaah', kwa' be' lää' hñaaah'. ²² Jëeh' jaa- hi- ma' na-hnëë' jmee' ta' kih' dsa' lä'koö- ma' ga'tëeh' Dio, ma-na-laa' bih' kih' Dio. Pero jaa- hi- sa' na-hnëë' jmee' ta' kih' dsa' lä'koö- ma' ga'tëeh' Dio, na' ma-na-hnëëy' jmeey' ta'he' kih' Cristo ba'. ²³ Hmooh' kyaah' ga'laa' Dio jne', he-ja- ta' hnëë' hnäh' hñaaah' mah' jmeeh' ta' kih' dsa- lä'jmi' lä'je-. ²⁴ Lä'jaa- lä'jaa- hnäh' øøhn', wa' tääh' hnäh' kih' lä'koö- ma-tääh' hnäh' na-, lä'koö- ma' ga'heeh' hnäh' kih' Dio.

Nuuh' kih' dsa-më' dsa-ñuuh- hi- sa' na-jee' goo-

²⁵ Kih' dsa-ñuuh- hi- sa' ma-kaah' dsa-më' hi' kih' dsa-më' hi- sa' ma-kaah' dsa-ñuuh-, juu' he- kwan` la- sa' la' mada' kih' Dio. Pero sa' la' kyaah' juu' ta'jmah'.

Jëeh' ma-lä-nih' dsë' Dio kin' he-ja- hlëehn' ju'dsoo' jmah' ba'. ²⁶ Lä-koo- la' jmi' he- tøhn' na', kih' he-ja- laan', go- llu' ga' he- go'taah' hnäh' lä-koo- ma-tääh' hnäh' na'. ²⁷ Cher'mah' chaa- dsa-më' kyaah', ta' jmee- huu'dsë- beeh' hnih'. Hi' cher'mah' sa' chaa- dsa-më' kyaah', ta' jmee- bii' jeeh' gooh-. ²⁸ Cher'mah' ga' kyaah' dsa-më', sa' la' hlih'. Lä-ja- chih-më' kwaa-, cher'mah' ga' kaay' dsa-nuuh-, sa' jmeey' hlih'. Pero kih' hi- dsa-jee' goo-, jä- cha-mi' h- huu'dsë- né' kiyh'. Hi' hnoon' wa'ra- jäh' kih' ni' mi' he-ja- sa' jëeh' hnäh'.

²⁹ Ma-ngoo' ya-jäh' jmi', he-ja- na- jwahn' øhn': Na' ta' cha-në', hih' hi- kyaah' dsa-më', lä-koo- he- sa' kyaah' bih' wa' jmeey'. ³⁰ Hih' hi- ti-meeh- dsë', wa' ga' dsëy'. Hih' hi- jëë- dsë', wa' jmeey' lä-koo- he- sa' jëë- dsëy'. Hih' ga-nää' la- løø', wa' jmeey' lä-koo- he- sa' cha- kiyh' ba'. ³¹ Hih' hi- kooch- jmee- he- cha- jmi-gyuu- la-, wa' jmeey' lä-koo- he- sa' jmee- bii' kiyh' ba'. Jëeh' lä-jë- he- jëë' jne' jmi-gyuu- la-, he- dsa-ngëë' ba' ja-.

³² Hnoon' wa'ra- jäh' kih' sa' cha- ba' he- kih' kah' ' hnäh' huu'dsë-. Dsa-nuuh- hi- sa' ga' ma-jee' goo-, hi- he' hnaah- Dio, hnooyh- ha- lä- jee' tih' dsë' Dio ba'. ³³ Pero hi- kyaah' dsa-më', kye- gyih' huu'dsë- kih' he- cha- jmi-gyuu- la-, hnooyh- ha- lä- jee' tih' dsë' mëy' ba'. ³⁴ Lä-ja- ka-läh', kah' ba' la' kih' dsa-më' hi- kyaah' dsa-nuuh-, hi' kih' chih-më' kwaa- hi- tääh' hñii'. Chih-më' kwaa- he', hnaah- gyih' Dio, ngëëy- hñiiy' kyaah' jmi-llë' kiyh' kih' Dio. Pero hi- na-jee' goo-, kye- gyih' huu'dsë- kih' he- cha- jmi-gyuu- la-, hnooyh- ha- lä- jee' tih' dsë' dsa-nuuh- kyaay' ba'. ³⁵ He- la- ma-jwahn' mah' jmää' ta' kyah' hnäh'. Ja' he- hnoon' han' kyah' hnäh'. Hnoon' go'taah' hnäh' lä-koo- lle

kyah' hnäh' mah' hnaah' hnäh' Dsa-jøøh' jnän' lä'kaa-
tuh-hoh' hnäh'.

³⁶Cher'mah' jaa- dsa- chaa- chih- më' kyaa' hi- ma-të'
ji-ñe- jeey' gooy-, hi- cher'mah' jmeey' huu'dsë- sa-
sooh- jäy' hñiiy', hi- laay', jmeë' bii' jeey' gooy-, wa'
jeey' gooy-. Jëeh' lä'ja- lla- dsëy', sa- la' hliih'. ³⁷Pero
cher'mah' chaa- jñah' hi- ma-jmeë' koo- ba' huu'dsë-,
hi- sa- la' kyaa'h' he- wii', jmeey' lä'koo- hyoh- dsëy'
ba', cher'mah' ma-jmeey' koo- ba' huu'dsë- sa- kwaay'
chih- më' kyaay' jee' goo-, he- jmeey' llu' ba' ja-. ³⁸Heh'
lä'ja-, cher'mah' hi- ga'kwaä' chih- më' kyaa' jee' goo-,
jmeey' llu' ba' ja-. Pero cher'mah' sa- ga'kwaay' jee' goo-,
llu' ga' he- jmeey' lä'ja-.

³⁹Dsa- më' hi- na- jee' goo-, laay' kyaa' jaa- dsa-ñuuh-
lä'hil- kih' ley, ta'ko-jiih' chaa- dsa-ñuuh- kyaay'. Pero
cher'mah' ga'juu' dsa-ñuuh-, ma-cha- jwë' kiyh' jeey'
gooy- ka-läh' kyaa'h' hi- tih' dsëy', la- ra- laa' jaa-
dsa-ñuuh- hi- ma-heeh- juu' kih' Dio. ⁴⁰Hi- jnä' laan-,
llu' ga' la' kiyh' cher'mah' ga-jäy' hñiiy'. Pero sa- la' kyaa'h'
huu'dsë- ta-jmah' he- ma-jwahn' lä-na-, jëeh' kyaa'h' ba'
jnä' Jmi-lle' kih' Dio.

8

Ma' he- kwëeh~ dsa- dio hi- na-laa- kaa~ dsa-

¹Na' ngëen' juu' kyah' hnäh' kih' ma' he- kwëeh~ dsa-
dio hi- na-laa- kaa~ dsa-. Lä-jëë' ba' jné' kyuu~ jné'
ma- miih-. Hi- ta-la' kih' he- kyuu~ jné', he-ja- gwa'
jmään' hñaan' kaa'h'. Pero he- hnää' jné' dsa-kyaa'h', he-
na- kwa- be' he- dsa'toohn' cha-ga'miih- llu' kyaa'h' Dio.

²Hi- laa' kyuu~ cha-miih-, sa- ga' ma-kyuu~ lä'koo-

te¹ lle¹ lä¹ kyuu¹yh¹. ³ Pero jaa¹ hi¹ hnää¹ Dio, kyuu¹ ba¹ Dio hi¹ he¹.

⁴ Kih¹ ma¹ he¹ lla¹ dsa¹ cha¹ne¹ dio hi¹ na¹ laa¹ kaah¹ dsa¹, ma¹ ne¹ ba¹ jne¹ sa¹ cha¹ he¹ laa¹ dio he¹ ni¹ miih¹ jmi¹ gyuu¹ la¹. Jaa¹ ba¹ Dio chaa¹. Sa¹ chaa¹ ga¹ jñah¹ Dio. ⁵ Ma¹ ke¹ gyuu¹h¹ hwa¹ la¹ jäh¹ dsa¹ chaa¹ ja¹ hi¹ jaa¹ dio, (jөөh¹ ma¹ ra¹ he¹ chaa¹ jwөө¹ dio, hi¹ lä¹ ja¹ chaa¹ jwөө¹ dsa¹ kaah¹ ka¹ läh¹). ⁶ Pero jnä¹ jne¹, jaa¹ Dio ba¹ chaa¹ hi¹ laa¹ Täa¹ jnän¹. Ga¹ lä¹ jē¹ ba¹ he¹ cha¹, hñiiy¹ ba¹ ga¹ jmeey¹, hi¹ ga¹ jmääy¹ jne¹ mah¹ jmää¹ jne¹ kiyh¹. Hi¹ jaa¹ ba¹ Dsa¹ jøøh¹ jnän¹ chaa¹. Hi¹ he¹ he¹ Jesucristo. Ta¹ la¹ kiyh¹ ba¹ cha¹ ga¹ lä¹ jē¹, lä¹ ja¹ ta¹ la¹ kiyh¹ ba¹ chaa¹ jne¹ ka¹ läh¹.

⁷ Pero ja¹ lä¹ jē¹ kyuu¹h¹ ha¹ lä¹ la¹ juu¹ la¹. Ko¹ llaa¹ hi¹ ma¹ tē¹ jmee¹ he¹ kih¹ dio hi¹ na¹ laa¹, gwa¹ huu¹ dsē¹ kiyh¹ kyaah¹ dio he¹, wa¹ ra¹ ga¹ kuyh¹ ma¹ he¹ lla¹ dsa¹ cha¹ne¹ hi¹ he¹. Kih¹ he¹ sa¹ la¹ koo¹ ba¹ huu¹ dsē¹ kiyh¹, he¹ ja¹ laay¹ mi¹ sayh¹ hñiiy¹. ⁸ Dsoo¹ ba¹, ja¹ kyaah¹ he¹ kih¹ hih¹ jne¹ na¹, jmee¹ he¹ hnää¹ Dio jne¹. Ja¹ kyaah¹ he¹ kih¹ hih¹ jne¹ na¹, jmee¹ lee¹ jne¹ lluu¹ cha¹ ga¹ miih¹, ni¹ sa¹ jän¹ hlih¹ cher¹ mah¹ sa¹ ga¹ kihn¹ lä¹ jē¹ nē¹ he¹ cha¹.

⁹ Ma¹ ke¹ na¹ ngē¹ jne¹ jwē¹ kih¹ hih¹ wa¹ he¹ cha¹ he¹, hnøø¹ lee¹ jne¹ mah¹ sa¹ täh¹ hi¹ sa¹ la¹ koo¹ ba¹ huu¹ dsē¹ kih¹, kwaan¹ jnän¹. ¹⁰ Cher¹ mah¹ chaa¹ jaa¹ hi¹ sa¹ la¹ koo¹ huu¹ dsē¹ kih¹, ga¹ jē¹ hnäh¹, hi¹ ma¹ kyuu¹h¹ miih¹, tääh¹ hnäh¹ nē¹ mes¹ koo¹ jee¹ tääh¹ heeh¹ kih¹ dio hi¹ na¹ laa¹ he¹, goo¹ la¹ kiyh¹, jä¹ lä¹ hee¹ dsēy¹ kuyh¹ he¹ ma¹ lla¹ dsa¹ cha¹ne¹ heeh¹ ja¹. ¹¹ He¹ ja¹, dsoo¹ kyah¹ hnäh¹ hi¹ ma¹ kyuu¹h¹ miih¹, täh¹ øøh¹ hi¹ sa¹ cha¹ be¹ kih¹, hi¹ kih¹ hi¹ he¹ ba¹, ga¹ juu¹ Cristo. ¹² Lä¹ ja¹, cher¹ mah¹ ga¹ jmeeh¹ hnäh¹ hñaa¹ hoh¹ kih¹ øøh¹ jne¹, hi¹ jmeeh¹ hnäh¹ sa¹

kyeě́ huu'dsē- kih' hī- sa' cha- be' kih', he- ma-hlääh-
hnäh' kih' Cristo ba' ja-. ¹³ He- ja- cher'mah' ma' he- kih'
jne', jmeen' täh' jaa- øøhn', mo'so' kih' ga' jne' ka-läh'
ngo' jih'koh' mah' sa' jmeen' tēh' øøh' jne'.

9

Na-ngē' jwē' apóstole hyoh' miih- he- jmee' bii' kiyh'

¹ ¿Che' sa' laan' apóstol laah' hnäh'? ¿Che' sa' na-ngēn
'jwē' jmeen' lä'koo- jmee' jñah' apóstole? Jëeh', ma' ra'
he- ga'jēēn' Jesús Dsa-jøøh' jnän'. Hi' kih' he- ga'heeh'
hnäh' juu' kiyh', he- ja- jmee' lii' ta' he- jmeen' kih'
Dsa-jøøh' jnän'. ² Cher'mah' kih' jñah', sa' laan' apóstol,
pero kyah' hnäh' ma' ra' ju'dsoo' laan'. Jëeh', lä'llu' he-
kyaah' hnäh' Dsa-jøøh' jnän', he- ja- jmee' lii' ma' ra' he-
laan' apóstol.

³ Juu' la- jmää' lään' hñiin' kih' hī- sa' taah- jnä' ta'.
⁴ ¿Che' sa' na-ngē' jnääh' jwē' he- hñah' jnääh' he-
kih'hīh' jnääh'? ⁵ ¿Che' sa' na-ngē' jnääh' jwē' jāä' jnääh'
dsa-mē' hī- laa' øøh' jne' lä'koo- jmee' jñah' apóstole,
ja-ba' lä'koo- jmee' øøh' Dsa-jøøh' jnän' kyaah' Pee'
ka-läh'? ⁶ ¿Che' ma' la' jnä' ba' kyaah' Bernabé jmee' bii'
jmee- jnääh' ta' mah' jnääh' jnääh' he- kih'hīh' jnääh'?
⁷ ¿Ha- chaa- hløø' hī- tääh' jmee' ta' kwaan' kih' hñii'?
¿Ha- chaa- hī- jmee' ta' koo- hwa' mah' sa' kuyh- he-
jngēey-? ¿Ha- chaa- hī- hää' koo- nää' jah' mah' sa'
hiyh' juh' kih'? ⁸ ¿Che' laah' hnäh' hlēēhn' he- la- lä'koh'
hlēēh' wa' hī- cha- hī-? ¿Che' sa' na-sii- lä'ja- nē' ley?
⁹ Jëeh', nē' ley kih' Moisé na-sii-: "Ta' kii- hoo' kya' jee'
jmeey' ta'." He- ga'jäh' Dio lä'ja-, ja' ma' la' kih' kya'
ja- ma' kyey- huu'dsē-. ¹⁰ He- kyey- huu'dsē- jnä' jne'
ba' ja-, he- ja- ba' ja- na-sii- lä'ja-. Jëeh', hī- mi'llu'

hwa¹, lä⁺kye⁻ hi⁻ mi⁻llu¹ mi¹ju⁻, ma⁺ra⁺ he⁻ cha⁻ o⁻jøh⁺
 dsē⁻ kiyh¹ liyh⁺ kih¹ ta⁺ he⁻ jmeey⁺ ja⁻. ¹¹ Mi¹ju⁻ he⁻ la⁺
 kih¹ Dio ga⁺ jñee⁺ jnääh¹ neh⁺ tuh⁻ hoh⁺ hnäh⁺, he⁻ ja⁻ ¿che⁺
 jmee⁺ hii⁻ cher⁺ mah¹ ga⁺ ngii⁺ jnääh¹ miih⁻ he⁻ cha⁻ kyah¹
 hnäh⁺? ¹² Cher⁺ mah¹ jñah⁺ ba⁺ cha⁻ jwē¹ kih¹ hyoyh⁺ he⁻
 cha⁻ kyah¹ hnäh⁺, cha⁻ ga⁺ miih⁻ na⁻ ngē¹ jnääh¹ jwē¹ hñah⁺
 jnääh¹ he⁻ ja⁻.

Hi⁺ ma⁺ ke⁺ cha⁻ jwē¹ jmee⁺ jnääh¹ lä⁺ ja⁻, sa⁺ ga⁺ chuū⁺
 jnääh¹ ni⁺ miih⁻ kyaah⁺ hnäh⁺. Ga⁺ kwēeh⁺ ba⁺ dsē⁻ jnääh¹
 mah¹ sa⁺ jmee⁺ dsa⁻ jyoh⁺ huu⁺ dsē⁻ jee⁺ kwa⁻ jnääh¹ ju⁺
 hmēē⁺ kih¹ Cristo. ¹³ ¿Che⁺ sa⁺ ñeh⁺ hnäh⁺, lä⁺ jēē⁺ hi⁻
 jmee⁺ ta⁺ he⁺ neh⁺ gwah⁺, kyaah⁺ ja⁻ ba⁺ he⁻ dsa⁻ ka⁺ dsa⁻
 neh⁺ gwah⁺ ja⁻ jnä⁻ he⁻ kuyh⁻? Hi⁺ lä⁺ ja⁻, hi⁻ jmee⁺ ta⁺
 nē⁺ na⁺ hyoo⁺, kuyh⁻ kih¹ he⁻ dsa⁻ ka⁺ dsa⁻ nē⁺ na⁺ hyoo⁺
 ja⁻. ¹⁴ Lä⁺ ja⁻ ka⁻ läh⁺, ga⁺ jmee⁺ Dsa⁻ jøøh¹ jnän⁻ mada⁺,
 hi⁻ na⁻ hñaa⁺ kwa⁺ ju⁺ hmēē⁺, ta⁺ kih¹ ju⁺ hmēē⁺ ja⁻ ba⁺ wa⁺
 kuyh⁻.

¹⁵ Pero jnä⁺, ni⁺ koo⁻ hä⁺ sa⁺ ma⁻ ngiin⁻ he⁻ ja⁻ kyah¹
 hnäh⁺, ni⁺ sa⁺ siin⁺ lä⁻ la⁻ mah¹ kwēeh⁺ jnä⁺ miih⁻ he⁻
 cha⁻ kyah¹ hnäh⁺. Llu¹ ga⁺ he⁻ juun⁺ kyohn⁺ lä⁻ koh⁺
 ga⁺ he⁻ jñuu¹ dsa⁻ kin⁺ he⁻ chaan⁻ llu¹ he⁻ sa⁺ koon⁻
 jñeen¹ he⁻ kwan⁺ juu¹. ¹⁶ Pero sa⁺ cha⁻ he⁻ kih¹ he⁻
 jmään⁻ hñiin⁺ jøøh¹ he⁻ kwan⁺ ju⁺ hmēē⁺ kih¹ Cristo. Jēeh⁺,
 ma⁻ na⁻ hä⁺ goon⁺, he⁻ ja⁻ jmee⁺ bii⁺ kin⁺ kwan⁺ juu¹ na⁻.
 Jwii⁻ jnä⁺ cher⁺ mah¹ sa⁺ ga⁻ mi⁻ ten⁻ he⁻ kwan⁺ ju⁺ hmēē⁺
 kiyh¹. ¹⁷ Cher⁺ mah¹ hyoh⁻ dsēn⁺ kwan⁺ juu¹ kih¹ Dio, hyoh⁺
 ba⁺ jnä⁺ jñeen¹. Hi⁺ ma⁺ ke⁺ sa⁺ hyoh⁻ dsēn⁺ jmeen⁻ ta⁺ la⁻,
 ma⁺ ra⁺ he⁻ mi⁻ ten⁻ ba⁺ ta⁺ he⁻ hä⁺ goon⁺. ¹⁸ ¿Hee⁻ ba⁺ jñeen¹
 ja⁻? He⁻ chaan⁻ llu¹ he⁻ sa⁺ koon⁻ jñeen¹ he⁻ kwan⁺ ju⁺
 hmēē⁺ kih¹ Cristo. He⁻ ja⁻ ba⁺ ja⁻ jñeen¹. Kih¹ he⁻ ja⁻, sa⁺
 ngiin⁺ ni⁺ miih⁻ he⁻ cha⁻ kyah¹ hnäh⁺ lä⁻ koo⁻ na⁻ ngēn⁻

jwë' jmeen`.

¹⁹ Ni` jaa` sa` chaa` hi` jmee` hih` kin`, he` jmeen` lä`ja`. Pero ma`ra` he` jmee` ba` jnä` ta`he` kih` lä`jöö` mah` lä`ja` leeh` ga` jnä` jwëë` dsa` kih` Cristo. ²⁰ He` ja` jee` kih` judiu, jmään` hñiin` lä`koo` jaa` judiu, mah` leehn` dsa` judiu. Hi` jee` kih` hi` mi`te` ley (ma`ke` sa` jmee` ley hih` kin`) jmeen` lä`koo` hi` mi`te` ley ba`, mah` lä`ja` leehn` dsa` hi` mi`te` ley ja`. ²¹ Hi` kih` hi` sa` kyuu` ley, lä`koo` he` sa` kyuu` ley ba` jmeen`, mah` lä`ja` leehn` dsa` hi` sa` kyuu` ley. (Pero ja` kih` he` sa` kyaah` ley kih` Dio, mi`te` ba` jnä` ley kih` Cristo.) ²² Hi` jee` kih` hi` sa` bee` hu`dsë` kih`, ga` jmään` hñiin` lä`koo` he` sa` bee` hu`dsë` kin`. Hi` jee` kih` jee` lä`jöö`, kwee` ba` ga` jmeen` kyaayh`, mah` lä`ja` jnøøhn` ha` lä` jee` lään` kō`llaa` dsa`. ²³ Kwaat` kih` ju`hmëë` ba` jmeen` he` la`, mah` kō`joh` ba` lä`cha` he` llu` kin` kyaah` hi` nuu` ju`hmëë` he` kwan` la`.

²⁴ Neh` ba` hnäh`, jee` hlii` jwëë` dsa`, jaa` ba` hi` lih`. Hi` he` lle` kih` hyoh` jñee`. Lä`ja` hnøø` kwah` hnäh` be` jee` hnaah` hnäh` Dio mah` lä`ja` hñah` hnäh` koo` he` lä` kwa` Dio. ²⁵ Lä`jöö` hi` hnøø` lih` jee` kooy`, mi`lluuy` hñiiy` kih` lä`jë` he` jmee` jwiih` kiyh` mah` liyh` koo` coron he` dsa`-heë`. Pero jne` mi`lluun` jne` hñaan` mah` leh` jne` koo` coron he` sa` heë` jih`koh`. ²⁶ Lä`ja` jnä` ka`läh`, ngoo` ba` jnä` kwan` be` ha` jee` lihn` koo` coron. He` ja` sa` jmeen` wa` la` cha` la`, lä`koo` jaa` hi` te` jah` jwë` në` lle`. ²⁷ Heehn` hñiin` wii` ba`, ni` miih` sa` kwan` jwë` kih` jmi`ngo` jmee` hih` kin`. Lä`na` ba` jmeen`, mah` sa` jän` ta` koo` ma` la` ma` kwan` ju`hmëë` kih` jñah`.

10

Sa⁺ wa' jmeen' ko⁻jøh' kyaah' hi⁻ jmää~ jøøh' dio hi⁻ na⁻laa⁻ kaah~ dsa⁻

¹Hnoon¹ wa' lä⁻dsooh~ hoh' hnäh' øøhn¹, lä⁻koo⁻ ga⁻la¹ kih¹ dsa⁻ ma⁻gyuh⁻ jnän`. Ga⁺lä⁺jëë⁺ ba' ga⁺nää¹ lä⁺ngoo¹ jniï'. Hi⁻ ga⁻ngëëy' jee' jmi⁻ñeeh⁻. ²Lä⁻llu¹ he⁻ ga⁻ngëë⁻ dsa⁻ he' ko⁻jøh' kyaah' Moisé jee' ma' hii' jniï' hi⁻ ta⁻ jee' jmi⁻ñeeh⁻, he⁻ja⁻ la¹ lä¹koh' he⁻ ga⁻taayh' ko⁻jøh' ga⁺saa⁻ dsa⁻ he' jmiï⁻ kyaah' Moisé mah¹ leey' koo⁻ kyaayh'. ³Ga⁺lä⁺jëë⁺ ba' ga⁺kuh⁻ he⁻ñiïh⁻ he⁻ ga⁻chee¹ Dio. ⁴Ga⁺lä⁺jëë⁺ ba' ga⁺hïh¹ jmiï⁻ he⁻ ga⁻chee¹ Dio. Sa⁺ ma' la¹ wa' he⁻ cha⁻ he⁻ jmi⁻gwa⁻ he⁻ ga⁻jmeey' Dio ga⁻hya⁻ dsöh' mi'kuu'. Hi⁻ mi'kuu' ja⁻, sa⁺ ma' la¹ wa' he⁻ cha⁻ he⁻ mi'kuu', ma' laa¹ hñiï' Cristo hi⁻ ma' jmeey' ko⁻jøh' kyaayh'. ⁵Pero miïh⁻ go⁻te¹ ba' dsa⁻ he' ga⁻jmeey' he⁻ tih⁻ dsë¹ Dio. He⁻ja⁻ jwëë' ga' ga⁺juu¹ hwa¹ kiï⁻ ja⁻.

⁶He⁻ ga⁻la¹ lä⁻ja⁻ kih¹ dsa⁻ he', he⁻ja⁻ kwëëh~ jne' nuuh⁻ mah¹ sa⁺ wa' hee' dsë⁻ jne' jmeen' he⁻ hliïh¹ lä¹koh' ga⁻jmeey' dsa⁻ he'. ⁷Ni⁻ ta⁻ wa' jmään¹ jøøh' dio hi⁻ na⁻laa⁻ kaah~ dsa⁻, lä¹koh' ga⁻jmeey' dsa⁻ he'. Lä⁻koo⁻ jäh' jee' na⁻siï⁻ juu¹ kih¹ Dio: "Ga⁺taah⁻ lä⁺jëë⁺ dsa⁻ ga⁺kuh⁻ ga⁺hïh¹, ja⁻ ga' ga⁻taayh' ga⁻jmeey' wa' la¹ cha⁻ la¹." ⁸Ni⁻ ta⁻ wa' kaah' jne' wa' hi⁻ cha⁻ hi⁻, lä⁻koo⁻ ga⁻jmeey' dsa⁻ he'. Jëëh' kyaah' koo⁻ jmiï⁻ ba' ga⁺juu¹ gyii' hnë⁻ mil dsa⁻ he'. ⁹Ni⁻ sa⁺ wa' koo' jne' kyaah' he⁻ jøh⁻ dsë¹ Dsa⁻jøøh¹ jnän`, lä⁻koo⁻ ga⁻jmeey' ko⁻llaa⁻ dsa⁻ he' mah¹ ga⁻jngiïh⁻ miïh⁻ kiyh¹. ¹⁰Sa⁺ wa' cha⁻ wa' hää~ jne' Dio, lä⁻koo⁻ ga⁻cha⁻ ga⁺hää¹ dsa⁻ he', mah¹ ga⁻jngiïh⁻ ángel kiyh¹.

¹¹He⁻ ga⁻la¹ lä⁻ja⁻ kih¹ dsa⁻ he', he⁻ja⁻ kwëëh~ jne' nuuh⁻, hi⁻ ma⁻na⁻siï⁻ jnän` mah¹ lä⁻leeh⁻ jne' hi⁻ chaa⁻ na¹ jee' ga⁺dsaa¹ jmiï⁻ he⁻ tøøhn' la⁻. ¹²Lä⁻ja⁻, kih¹ hi⁻

jmeë⁺ huu⁺ dsë⁻ sa⁺ cha⁻ he⁻ kih⁺ jeh⁺ dsëy⁺, hnøø⁺ liiyh⁻ mah⁺ sa⁺ täyh⁺. ¹³ Wa⁺ he⁻ cha⁻ he⁻ he⁻ wi⁺ he⁻ jëë⁺ jne⁺, ja⁻ ba⁺ lä⁺ ja⁻ ma⁻ jëë⁺ jñah⁺. Pero Dio llu⁺ dsëy⁺. Sa⁺ kway⁻ jwë⁺ ngëë⁺ jne⁺ koo⁻ he⁻ hwëh⁻ ga⁺ he⁻ mo⁺ so⁺ tää⁺ jne⁺. Wa⁺ ra⁻ ga⁺ tē⁺ jee⁺ jëë⁺ jne⁺ he⁻ wi⁺ ja⁻, kwa⁺ ba⁺ Dio be⁺ ha⁻ lä⁺ jee⁺ lää⁺ jne⁺ hi⁺ lä⁺ ja⁻ kwëëh⁺ dsë⁻ jne⁺.

¹⁴ He⁻ ja⁻ jwëëhn[~] hnäh⁺ øøhn⁺ hi⁻ hnaan⁺. Hää⁺ hnäh⁺ hñaa⁺ cha⁻ miih⁻. Mo⁺ to⁺ jmeë⁻ hnäh⁺ juuh⁻ kih⁺ dio hi⁻ na⁻ laa⁺ kaah[~] dsa⁻. ¹⁵ Hlëëhn⁺ hnäh⁺ lä⁺ koo⁻ dsa⁻ hi⁻ kyuu^h. Kye⁻ da⁺ hnäh⁺ kwaat[~] ha⁻ lä⁺ ngoo⁺ juu⁺ he⁻ hlëëhn⁺ hnäh⁺. ¹⁶ Lä⁺ ma⁺ hih⁻ jne⁺ kyaah⁺ wa⁺ kyaah⁺ he⁻ na⁻ jøø⁺, kwa⁻ jne⁺ ti⁺ hmaah⁺ kih⁺ Dio, la⁺ kwaat[~] hih⁻ jne⁺ jma⁻ kih⁺ Cristo ba⁺ ja⁻, hi⁺ lä⁺ ja⁻ ma⁻ laa⁺ jne⁺ koo⁻ ba⁺ kyaayh⁺. Hi⁺ lä⁺ ma⁺ kih⁻ jne⁺ he⁺ ñi⁺ih⁻ he⁻ ti⁻ llooh⁻ jne⁺, he⁻ jmeë⁻ jne⁺ kwaat[~] jmi⁻ ngo⁺ kih⁺ Cristo ba⁺ ja⁻, hi⁺ lä⁺ ja⁻ ma⁻ laa⁺ jne⁺ koo⁻ ba⁺ kyaayh⁺ ka⁻ läh⁺. ¹⁷ Ma⁺ ke⁺ jwëë⁺ jne⁺, koo⁻ ba⁺ laa⁺ jne⁺ jee⁺ lä⁺ jëë⁺ jne⁺. Jëëh⁺, koo⁻ ba⁺ la⁺ he⁺ ñi⁺ih⁻ he⁻ kih⁻ jne⁺.

¹⁸ Jëë⁺ da⁺ hnäh⁺ ha⁻ lä⁺ ga⁻ la⁺ kih⁺ dsa⁻ Israel hi⁻ ga⁺ kuh⁻ jah⁺ hi⁻ ma⁺ dsa⁻ jää⁺ dsa⁻ nē⁺ na⁺ hyoo⁺, ga⁺ laay⁺ koo⁻ ba⁺ kyaah⁺ Dio juu⁺ na⁺ hyoo⁺ ja⁻. ¹⁹ He⁻ jwahn⁻ lä⁺ na⁻, ja⁺ he⁻ jwahn⁻ kyee⁺ jwërte dio hi⁻ na⁻ laa⁺ kaah[~] dsa⁻, ni⁺ ngo⁺ he⁻ lla⁺ dsa⁻ cha⁻ nē⁺ dio he⁺, sa⁺ cha⁻ he⁻ la⁺ ni⁺ miih⁻. ²⁰ Lä⁺ la⁻ ba⁺ jwëëhn[~] hnäh⁺, lä⁺ koo⁻ jmeë⁺ hi⁻ sa⁺ ma⁻ heeh⁻ kih⁺ Dio, wa⁺ ra⁻ ga⁻ llay⁺ miih⁻ he⁻ cha⁻ kiyh⁺ cha⁻ nē⁺ dio hi⁻ na⁻ laa⁺ he⁺, he⁻ kwëëyh⁺ hi⁻ sa⁻ llü⁺ ba⁺ ja⁻, ja⁺ he⁻ kwëëyh⁺ Dio jnän⁺ ja⁻. Sa⁺ hnoon⁺ jmeeh⁺ hnäh⁺ kō⁻ jøh⁺ kyaah⁺ hi⁻ sa⁻ llü⁺. ²¹ Cher⁺ mah⁺ ga⁻ hih⁺ hnäh⁺ he⁻ kwa⁺ Dio, mo⁺ so⁺ le⁺ huh⁺ hnäh⁺ he⁻ kwa⁺ hi⁻ sa⁻ llü⁺. Cher⁺ mah⁺ ga⁻ taah⁺ hnäh⁺ ga⁻ ku⁺ ga⁻ hih⁺ hnäh⁺ he⁻ lla⁺ Dio nē⁺ na⁺ mes[~], mo⁺ so⁺ le⁺ kuh⁺ huh⁺ hnäh⁺ nē⁺

mes~ kih' hi~ sa~llu' ka~läh'. ²² ¿Ché' ja' he~ hnøøh' jne' ha~ lä' jee' lä'llih' Dio he~ jmee~ jne' lä'ja~? ¿Ché' cha~ ga' be' jnän', lä'koh' ga' kiyh'?

Wa' hnøøhn' he~ llu' kih' øøh' jne'

²³ Ga~lä'jē~ ba' na~ngēn' jwē' jmeen', pero ja' lä'jē~ jmää' ta'. Ga~lä'jē~ ba' na~ngēn' jwē' jmeen', pero ja' lä'jē~ kwa' be' jnän' jee' hnääh' Dio. ²⁴ Sa' wa' hnøøhn' he~ llu' jnän' hñaan', wa' hnøøhn' he~ llu' kih' jñah' ba'. ²⁵ Kuh' ba' hnäh' ga~lä'jē~ ngo' he~ hñi' dsa~ jee' jngēyēh' jah'. Ta' ngi' hnäh' ni' miih~ juu' mah' sa' jmeeh' hnäh' cha~miih~ huu'dsē~. ²⁶ Jēh', kih' ba' Dio la' jmi~gyuu' la~, hi' lä'ja~ lä'jē~ he~ ga' cha~ né' kih', kih' bih' la' lä'jē~. ²⁷ Cher'mah' jaa~ hi~ sa' ma~heeh~ kih' Dio ga'tēyēh' hnäh' mah' go'kuh' hnäh' kiyh', hi' gwa' hoh' hnäh' go'nääh' hnäh', ja~ go~kuh' ba' hnäh' ga~lä'jē~ he~ llay'. Ta' ngi' hnäh' ni' miih~ juu' mah' sa' jmeeh' hnäh' cha~miih~ huu'dsē~. ²⁸ Pero cher'mah' chaa~ hi~ ga~jäh': "Ngo' he~ ma~lla' dsa~ né' na'hyoo' ba' na~", ta' kuh~ hnäh' ga~ja~, mah' la' llu' kih' hi~ ma~mi~jnää~ juu' ja~. Lä'ja~ sa' jmeey' jyoh' huu'dsē~ he~ jmee' jwiih' kiyh'. Jēh', kih' ba' Dio la' jmi~gyuu' la~ hi' lä'ja~ lä'jē~ he~ ga' cha~ né' kih', kih' bih' la' lä'jē~. ²⁹ Ja' he~ hlēēhn' kih' huu'dsē~ kyah' hnäh'. He~ hlēēhn' kih' huu'dsē~ kih' jñah' ba' na~, mah' sa' jmeey' jyoh' huu'dsē~ he~ jmee' jwiih' kiyh'. ¿He~la' ha' dsa~ kin' he~ na~ngēn' jwē' jmeen' cher'mah' ko~ja~ la' huu'dsē~ kiyh'? ³⁰ Cher'mah' kwan' ti'hmaah' kih' Dio kih' he~ kuhn', ¿he~la' hlēēh' dsa~ wi' kin' kih' he~ kuhn' he~ ja~? ³¹ Hi' kwee~ ba' la' kih' lä'jē~, cher'mah' kuh~huh' hnäh', o he~ ga' jmeeh~ hnäh', jmee' hnäh' lä'jē~ lä'koo~ lle' kih' ba' mah' lä'ja~ wa' la' juuh~ kih' Dio jnän'. ³² Ta' jmee~ hnäh' jeh' dsē'

dsa- judiu, ni- hi- sa- laa- judiu, ni- hi- laa- kyaa- Dio ka- lah'. ³³Jmee- hnah- la- koh- jmee- jna- ba'. Jeeh- jmeen- bii- hnoohn- ha- la- jee- tih- dsé- dsa- kyaah- la- jé- he- jmeen-. Sa- hnoohn- he- llu- ki- hñiin-, hnoohn- he- llu- kih- ga- la- jé- ba- mah- läy'.

11

Juu- kih- dsa- hi- jlé- ka- lle'

¹ Jmee- hnah- la- koo- jmee- jna-, jeeh- jna- jmeen- la- koo- ga- jmee- Cristo.

² Chaan- llu- cha- miih- la- koo- tääh- hnah- øøhn-, jeeh-, ga- la- jé- jiih- ba- dsa- la- dsooh- hoh- jna-, hi- chooh- ba- hnah- koo- hweh- juu- he- ma- hlëehn- hnah-.

³ Hnoon- la- ngëeh- hnah-, Cristo laa- to- né- kih- la- jé- dsa- ñuuh-, hi- la- ja- laa- dsa- ñuuh- kih- dsa- mé-, la- ja- laa- Dio kih- Cristo ka- lah'. ⁴ La- o- hih- kih- dsa- ñuuh- cher- mah- jlé- ka- lley- wa- ra- ga- té- jee- ngiiy- kiyh- kih- Dio o- wa- ra- ga- ngëey- juu- kih- Dio cha- né- dsa-. ⁵ La- ja- ka- lah- la- o- hih- kih- dsa- mé- cher- mah- sa- na- jlé- ka- lley- wa- ra- ga- té- jee- ngiiy- kiyh- kih- Dio o- wa- ra- ga- ngëey- juu- kih- Dio cha- né- dsa-. Heh- la- ja-, la- la- koo- he- na- ti- kwah- lley-. ⁶ Cher- mah- ja- dsa- mé- sa- jlé- lle-, llu- ga- wa- tiy- lley- go- te-. Pero cher- mah- läy- la- o- hih- kiyh- he- tiy- lley- o- he- jmeey- kwah-, he- ja- wa- jléy- ba'. ⁷ Sa- sooh- kih- dsa- ñuuh- jléy- lley-, jeeh- läy- heeh- kih- Dio, mah- mi- jnäy- ha- la- koo- jøøh- laa- Dio. Pero dsa- mé- mi- jnäy- ha- la- koo- jøøh- laa- dsa- ñuuh-. ⁸ Dsa- ñuuh- sa- ya- hëé- kih- dsa- mé-, dsa- mé- ba- ya- hëé- kih- dsa- ñuuh-. ⁹ La- ja- ka- lah-, sa- ga- jmää- Dio dsa- ñuuh- mah- le- llu- kih- dsa- mé-, ga- jmäy- dsa- mé- mah- le- llu- kih- dsa- ñuuh- ba'. ¹⁰ Kih-

he-ja-, hi+ kwaat~ kih' ángele ka-läh', jmee+ bii' jlé' dsa- mé' lle' mah' jmee' lii~ chaa- hi- kye- né' kiyh'.

¹¹ Pero he- tøøh' jne' kyaah' Dsa-jøøh' jnän', ja- ma-la+ dsa-nũuh- laa' kwaat~, ja-ba' lä+ja- laa' kwaat~ dsa-mé' ka-läh'. ¹² Jëeh', lä+koh' ya+hëë' dsa-mé' kih' dsa-nũuh-, ja-ba' lä+ja- kih' dsa-mé' dsa-lä+chaa- dsa-nũuh-. Lä+uu' ba' hwëë- kih' Dio. ¹³ Kye- dá' hnäh' kwaat~ hñaa+ hnäh', ¿che' sa' laah' hnäh' sa' jnä' llu' wa-ra- ga-ngii' jaa- dsa-mé' kih', kih' Dio ma' sa' na-jlë- lley'? ¹⁴ Lä+koo- la' kih' dsa-nũuh-, mi-jnää+ he- la' o-hih+ kiyh' he- kway+ jwë' kwaä+ jñu- lley'. ¹⁵ Pero kih' dsa-mé', kah' ba' la'. Jnä' llu' kih' he- kway+ jwë' dsa-kwaä+ jñu- lley'. Jëeh', dsa-mé', ga-hyoyh' jñu- lley' kyoo- mah' jlé' lley' lla- he- ma' jlëy' kyaah' hmiih-. ¹⁶ Cher'mah' chaa- hi- hnøø' tí'choo' juu' kih' juu' he- hlëehn' la-, hnøø' lä+ney- ha- lä+ la' kyaa' jnääh'. Jëeh' koo- nee' ba' he- tëë' jnääh' jmee- jnääh' hi- lä+ja- lä+kaa- gwah+ kih' Dio.

Mi-kwayh' ma-nuu+ kih' Dsa-jøøh' jnän'

¹⁷ Pero ta+ jyoh' ko-taa-, sa+ chaa- llu' lä+koo- jmeeh- hnäh'. Jëeh', jee' dsa-ñeeh+ hnäh', cha-ga+miih- he- hliih' jmeeh- hnäh' lla- he- ma' jmeeh' hnäh' he- llu'. ¹⁸ To- né' he- ja-, ma-nuun' kyah' hnäh' he- sa+ hii' koo- ba' juu' kyah' hnäh' jee' dsa-ñeeh+ hnäh'. Hi+ jee' llah' laan+ dsoo' ba'. ¹⁹ Jëeh', go+ laan+ jmää' kyah' hnäh' he- tääh' hnäh' lä+ja- mah' lä+lee~ hiji- na- hi- hnaah+ Dio hi+ lä+lee~ hiji- na- hi- sa+ hnaah+ Dio. ²⁰ Cher'mah' lä+ja- tääh' hnäh', jee' dsa-ñeeh+ hnäh', ja- ma-nuu+ kih' Dsa-jøøh' jnän' ja- kuh- hnäh'. ²¹ Jëeh', wa-ra- ga-të' hor- kuh' hnäh', lä+jaa- lä+jaa- hnäh' dsa-lä-jää' kuh-huh' hnäh' he- go-kye- hnäh'. Hñaa+ ba' hnäh' kuh-huh'

lä⁺jiih¹ dsa⁻lä⁻hee³ hnäh³ mah¹ ko⁻llaa³ jäy⁺ kyaah¹ kyoo³.
 22 ¿Che³ sa⁺ cha⁻ cha⁺neh⁺ kyah¹ hnäh³ jee³ go⁺taah¹ hnäh³
 kuh¹huh¹ hnäh³? ¿He⁻ la¹ mi⁻kwah⁻ hnäh³ hi⁻ laa¹ kyaa⁻
 Dio, mah¹ lleh⁻ hnäh³ o⁻hih⁺ kih¹ hi⁻ sa⁺ kye⁻ ni⁺ miih⁻
 he⁻ kuh¹hih¹? ¿Hee⁻ ba⁺ na⁻ jwëëhn[~] hnäh³? ¿Che³
 jwëëhn[~] hnäh³ jmeeh⁻ ba⁺ hnäh³ llu¹? Ni⁺ miih⁻ sa⁺
 jwëëhn[~] hnäh³ lä⁺ja⁻.

23 Jëeh³, kih¹ Dsa⁻jøøh¹ jnän³ ga⁺hyohn¹ juu¹ la⁻, ja⁻ba⁺
 he⁻ ma⁻hlëëhn[~] hnäh³ jää¹. Hwë¹ he⁻ ga⁺ngëëy¹ Dsa⁻jøøh¹
 jnän³ ja⁻, ga⁺kay¹ he⁺ñiih⁻. 24 Mah¹ ga⁺kway³ ti⁺hmaah¹
 kih¹ Dio. Ma⁻ngëë³ he⁻ ja⁻, ga⁻llaay¹ he⁺ñiih⁻ ja⁻ mah¹
 ga⁺jäyh³: “Hee⁻ la⁻, kuh¹ hnäh³. He⁻ la⁻ na⁻ jmi⁻ngo¹
 kin⁺. Ta⁻la⁺ kyah¹ hnäh³ kwaan⁻ hñiin⁺ juun³. Ja⁻ jmeeh⁻
 hnäh³ lä⁺la⁻ mah¹ lä⁻dsooh[~] hoh³ hnäh³ kin⁺.” 25 Ja⁻ba⁺
 lä⁺ja⁻ ga⁺jmeey³ kyaah¹ wa⁺kyaah¹, ma⁻ngëë³ ma⁻kuyh⁻
 ma⁻nuu⁺. Ga⁺jäyh³: “Wa⁺kyaah¹ la⁻ la⁺ hmoooh¹ hmëë³
 he⁻ jmeen³ kyaah¹ jma⁻ kin⁺. Ja⁻ jmeeh⁻ hnäh³ lä⁺la⁻,
 ga⁻lä⁺jë⁺ jiih[~] ma⁺ huh³ hnäh³, mah¹ lä⁻dsooh[~] hoh³ hnäh³
 kin⁺.” 26 Lä⁺ja⁻, lä⁺jë⁺ jiih[~] ma⁺ kuh⁻ hnäh³ he⁺ñiih⁻ la⁻,
 hi⁺ ma⁺ huh³ hnäh³ he⁻ haa⁺ neh⁺ wa⁺kyaah¹ la⁻, he⁻
 jmeeh⁻ hnäh³ juu¹ he⁻ ga⁺juu¹ Dsa⁻jøøh¹ jnän³ ba⁺ na⁻, lä⁻
 ma⁻ngoo¹ ja⁻ba⁺ lä⁺jiih¹ jäyh³ ka⁻läh³.

27 He⁻ja⁻, cher⁺mah¹ hi⁻ ga⁻kuh⁻ he⁺ñiih⁻, hi⁺ ga⁺hiyh¹
 he⁻ haa⁺ neh⁺ wa⁺kyaah¹ kih¹ Dsa⁻jøøh¹ jnän³, hi⁺ lä⁻
 ma⁻ngoo¹ bih¹ jmeey⁺ he⁻ hliih¹, ma⁻na⁻bääyh³ dsoo³,
 kih¹ he⁻ mi⁻kwayh¹ jmi⁻ngo¹ kyaah¹ jma⁻ kih¹ Dsa⁻jøøh¹
 jnän³. 28 Lä⁺jaa⁻ lä⁺jaa⁻ hnäh³ hnøø¹ kah¹ da⁺ hnäh³ kwaat⁻
 che³ sa⁺ hñii⁻ huu⁺dsë⁻ kyah¹ hnäh³, jää¹ ja⁻ga⁺ kuh¹ hnäh³
 he⁺ñiih⁻ hi⁺ huh¹ hnäh³ he⁻ haa⁺ neh⁺ wa⁺kyaah¹. 29 Jëeh³,
 cher⁺mah¹ jmee⁺ gyih¹ he⁻ hliih¹ mah¹ kuyh⁻ he⁺ñiih⁻ hi⁺
 hiyh[~] he⁻ haa⁺ neh⁺ wa⁺kyaah¹ ja⁻, he⁻ ngiiy⁺ he⁻ jä⁺ he⁻

hliih' né kiyh' ba' ja-. Jëeh' sa' tooyh- ta' jmi-ngo' kih' Dsa-jøøh' jnän. ³⁰ Kih' he-ja-, chaa- jwëë' jee' kyah' hnäh' hi- dsaah', jwëë' hi- mo-so' cha- be' kih', lä' jiih' ' chaa- ko-llaa' hi- ga'juu'. ³¹ Pero cher'mah' ga'kye' jne' kwaat- he- hñi- huu'dsë- jnän, jää' ja- ga' kih'hihn', mo-so' cha- he- kih' lla' Dio ta' jnän. ³² Hi' cher'mah' ga'llay' ta' jnän, Dio ba' he' hi- heeh' jne' wiï', mah' sa' dsánøøn' cha'je- ko-jøh' kyaah' hi- sa' ma-heeh- juu' kiyh'. ³³ He-ja- øøhn', wá-ra- ga'taah' hnäh' kuh', ja- jääh' hnäh' dsa-kyaah' hnäh'. ³⁴ Hi' cher'mah' chaa- jaa- hi- kyoh', wa' lla-kuyh- cha'neh' kiyh', mah' sa' ja' he- wiï' né' kiyh', wá-ra- ga'jmeey' wa' la' cha- la' jee' dsa-ñeeh' hnäh'. Cher'mah' cha- ga'jyoh' juu', he- ja- mi'een' wá-ra- ga'lloon' na'jëën' hnäh'.

12

Lä'jë- he- ga'hñah' jne' kih' Jmi- lle' kih' Dio

¹ Hnoon' lä'ngëeh' hnäh' miih- øøhn', ha- lä- la' he- ma-hñah- jne' kih' Jmi- lle' kih' Dio. ² Ñeh' ba' hnäh' ha- lä- ma' jmeeh- hnäh', jää' sa' ga' ma-heeh- hnäh' kih' Dio. Ma' ga'nää' hnäh' ta' la' ta' jnø', ga'kah- hnäh' jwë' jee' ma'hnaah- hnäh' dio kaa' hi- na-laa- kaa- dsa-. ³ He-ja- hnoon' lä'ngëeh' hnäh' ni' jaa- hi- hlëeh' lä' gwa' kih' Jmi- lle' kih' Dio sa' jwäy' dso'jwiï' né' kih' Jesús. Lä'ja- ka-läh' sa' jäyh' jøøh' Jesús, cher'mah' sa' kyaayh' Jmi- lle' Na-jngii'.

⁴ Kah' ba' la' he- ma-hñah- jne' lä'jaa- lä'jaa- jne' kih' Dio, pero jaa- ba' Jmi- lle' Na-jngii' hi- kwa- lä'jë- he- ja-. ⁵ Kah' ba' la' ta' he- jmee- jne' lä'jaa- lä'jaa- jne' jee' hnääh- jne' Dio, pero jaa- ba' hi- laa' Dsa-jøøh' jnän.

⁶ Kah' ba' la' be' he- ma-tëë' jne' lä'jaa- lä'jaa- jne', pero jaa- ba' Dio hi- jmee' lä'jê- kih' ga-lä'jêë' jne'.

⁷ Lä'jaa- lä'jaa- jne' ma-hñah~ jne' he- ga'kwa' Jmi-llë' Na-jngii' mah' lä'ja- jä' llu' kih' lä'jêë'. ⁸ Jaa- ga'hyoh' miih- huudsë- llu' he- ga'kwa' Jmi-llë'. Jñah' ga'hyoh' he- jmee' kyuyh~ cha-ga'miih-, he- ga'kwa' ja-ba' Jmi-llë' Na-jngii'. ⁹ Jñah' ka-läh' ga'hyoh' kih' ja-ba' Jmi-llë' ha- lä' jee' lä'dsoo' dsëy' cha-ga'miih-. Hi- jñah' ga'hyoh' ha- lä' jee' mi-hlääy' hi- dsaah' kyaah' be' kih' ja-ba' Jmi-llë' Na-jngii'. ¹⁰ Jñah' ga'hyoh' ha- lä' jmeey' he- juh-gaa-. Jñah' ga'hyoh' juu' he- ngëey' kih' dsa'. Jñah' ga'hyoh' mah' kay' kwaan~ che' la' kih' Jmi-llë' Na-jngii' he- hlëeh' dsa- o che' la' kih' jmi-llë' hliih'. Jñah' ga'hyoh' hlëeyh' jyoh' juu'. Jñah' ka-läh', ga'hyoh' be' mah' jiiy' juu' he- hlëeh' dsa-kyaayh'. ¹¹ Pero jaa- ba' Jmi-llë' hi- jmee' lä'jê- he- ja-. Hi- lä'koo- hyoh- dsëy' ba' ti-llooyh~ kih' lä'jaa- lä'jaa-.

Jee' lä'jêë' hi- laa' kyaa' Dio laay' lä'koo- jaa- ba'

¹² Koo- ba' la' jmi-ngo' jnän, hi- cha- cha-miih- nëë' he- na-ku- na-chah'. Ma-ke' cha-miih- nëë' he- na-ku- na-chah', ma-ra' he- la' ba' koo- jmi-ngo' jee' lä'jê-. Ja-ba' lä'ja- Cristo ka-läh' kyaah' jne'. ¹³ Jëeh', kyaah' jaa- ba' Jmi-llë' ga-lëë' jne' koo- ba' kyaayh', lä'llu' he- ma-na-saa' jne' jmi- kyaah' Jmi-llë' Na-jngii' kih' Dio. Lä'ja- kih' hi- laa' judiu o hi- sa' laa' judiu, hi- lä'ja- ka-läh' kih' hi- na-hnëë' jmee' ta' kih' dsa' o cher'mah' sa' na-hnëëy'. Ga-lä'jêë' ba' jne' ma-heeh' jne' kih' jaa- ba' Jmi-llë'.

¹⁴ Heh' jmi-ngo' jnän, sa- la' koo- ba' jee' lä'jê-, cha-miih- jee' na-ku- na-chah'. ¹⁵ Cher'mah' ma-tiin' ga-jäh': "Sa- laan' ma-gooh-, he-ja- sa' na'jnään' kih'

jmi-ngo¹ kyah¹”, pero ma¹ke¹ ma⁻jäh¹ lä⁺ja⁻, ma¹ra¹ he⁻ na¹jnää¹ ba¹ kih¹ jmi-ngo¹ jnän¹. ¹⁶ Hi¹ cher¹mah¹ lo⁻gwan¹ ga⁺jäh¹: “Sa¹ laan¹ mi⁻nēh¹, he⁻ja⁻ sa¹ na¹jnään¹ kih¹ jmi-ngo¹ kyah¹”, pero ma¹ke¹ ma⁻jäh¹ lä⁺ja⁻, ma¹ra¹ he⁻ na¹jnää¹ ba¹ kih¹ jmi-ngo¹ jnän¹. ¹⁷ Cher¹mah¹ lä⁺kaa⁻ jmi-ngo¹ jnän¹, la¹ koo⁻ mi¹ mi⁻nē¹ juuh⁻, ¿hee⁻ kyaah¹ ja⁻ nuu¹ jne¹? Hi¹ cher¹mah¹ lä⁺kaa⁻ jmi-ngo¹ jnän¹, la¹ koo⁻ to⁻gwa¹ juuh⁻, ¿hee⁻ kyaah¹ ja⁻ he⁻ taah¹ jne¹ jmeh¹? ¹⁸ Pero Dio ga⁺jmeē¹ na⁻ku⁻ na⁻chah¹ jmi-ngo¹ jnän¹, lä⁺koo⁻ lla¹ dsēy¹. ¹⁹ Cher¹mah¹ koo⁻ nēē¹ ba¹ la¹ lä⁺kaa⁻ jmi-ngo¹ jnän¹, mo¹ so¹ la¹ lä⁺koo⁻ jmi-ngo¹ he⁻ kyē¹ jne¹. ²⁰ Pero ja⁺ lä⁺ja⁻ la¹ jmi-ngo¹ jnän¹. Na⁻ku⁻ na⁻chah¹ cha⁻miih⁻ nēē¹, hi¹ jee¹ lä⁺jē⁺ koo⁻ ba¹ la¹. ²¹ Sa¹ le¹ jäh⁺ mi⁻nēn¹ siih⁺ ma⁻goon⁻: “Sa¹ jmeē⁺ bii¹ hne⁻ kin⁺.” Ni¹ sa¹ le¹ jäh⁺ ka¹llen¹ siih⁺ ma⁻tiin⁻: “Sa¹ jmeē⁺ bii¹ hne⁻ kin⁺.” ²² Pero sa¹ la¹ lä⁺ja⁻. He⁻ cha⁻ kih¹ jmi-ngo¹ jnän¹, he⁻ jmeē⁻ jne¹ kwaat[~] sa¹ bee¹ ni¹ miih⁻, he⁻ ja⁻ jmää¹ jnän¹ cha⁻ga¹miih⁻. ²³ Hi¹ he⁻ cha⁻ kih¹ jmi-ngo¹ jnän¹ he⁻ jmeē⁻ jne¹ kwaat[~] sa¹ jnä¹ llu¹, he⁻ ja⁻ høø¹ jne¹ cha⁻ga¹miih⁻. Hi¹ he⁻ sa¹ sooh[~] jēē¹ dsa⁻, jlē¹ jne¹ llu¹. ²⁴ Pero he⁻ jnä¹ llu¹ nē¹ jnän¹, sa¹ jmeē⁺ bii¹ jlē¹ jne¹. Ga⁺jmeē¹ Dio jmi-ngo¹ jnän¹ mah¹ høøn¹ cha⁻ga¹miih⁻ lä⁺jē⁺ he⁻ sa¹ bee¹. ²⁵ Heh¹ lä⁺ja⁻, jmi-ngo¹ jnän¹ sa¹ jmeē⁺ ma¹ kih¹kih¹. Lä⁺jē⁺ nēē¹ ba¹ hnäy¹ dsa⁻kyaa¹yh¹. ²⁶ Cher¹mah¹ jii¹ kih¹ koo⁻ nēē¹, lä⁺ja⁻ ga⁺lä⁺jē⁺ ba¹ jii¹ kih¹. Hi¹ cher¹mah¹ ga⁺la¹ llu¹ kih¹ koo⁻ nēē¹, lä⁺ja⁻ la¹ llu¹ kih¹ ga⁺lä⁺jē⁺ ba¹.

²⁷ Lä⁺ja⁻ jne¹ ka⁻läh¹, laa¹ jne¹ lä⁺koo⁻ jmi-ngo¹ kih¹ Cristo. Lä⁺jaa⁻ lä⁺jaa⁻ jne¹ na⁻ku⁻ na⁻chah¹ jne¹ kyaay¹h¹. ²⁸ Jee¹ kih¹ hi⁻ laa¹ gwah⁺, Dio ga⁻hñaa¹ to⁻nē¹ hi⁻ laa¹ apósto⁻tole, ja⁻ ga⁺ ga⁺hñaa¹ hi⁻ ngēē[~] juu¹ kiyh¹, hi¹ ga⁺hñaa¹y¹

ta-jwoh¹, kyaah¹ hi-jmee⁺ he-juh-gaa⁻, kyaah¹ hi-mi-hlää⁺ dsa⁻, kyaah¹ hi-jmee⁺ be⁺ kih¹ dsa⁺, kyaah¹ hi-kye⁻ ne⁺ kih¹ dsa-kyaah¹, hi⁺ kyaah¹ hi-lih⁺ hlëeh¹ jyoh⁺ juu¹. ²⁹ ¿Che⁺ lä-jëe⁺ laa¹ apóstole? ¿Che⁺ ga-lä-jëe⁺ laa¹ hi-ngëe⁻ juu¹ kih¹ Dio? ¿Che⁺ ga-lä-jëe⁺ laa¹ ta-jwoh¹? ¿Che⁺ ga-lä-jëe⁺ jmee⁺ he-juh-gaa⁻? ³⁰ ¿Che⁺ ga-lä-jëe⁺ ma-hyoh[~] be⁺ mah¹ mi-hlääy⁺ dsa-dsaah⁺? ¿Che⁺ ga-lä-jëe⁺ lih⁺ hlëeh¹ jyoh⁺ juu¹? ¿Che⁺ ga-lä-jëe⁺ lih⁺ jii¹ juu¹ he-hlëeh⁺ dsa-kyaa⁺h⁺? ³¹ Wa⁺ hee⁺ hoh⁺ hnäh⁺ kih¹ ta⁺ he-la⁺ kwa⁺ Jmi-llë⁺ Na-jngii⁺ he-llu¹ ga⁺ miih⁻.

Pero ta⁺ jyoh⁺ ko-taa⁻, hlëehn⁺ hnäh⁺ ha⁻ lä-jee⁺ jnääh⁺ hnäh⁺ he-jmää¹ cha-ga⁺miih⁻ kyah¹ hnäh⁺.

13

He-hnää⁺ jne⁺ dsa-kyaahn¹, he-ja⁻ ba⁺ kyee⁺

¹ Cher⁺ mah¹ ga-hlëehn⁺ kyaah¹ wa⁺ he-cha⁻ he-juu¹ he-hlëeh⁺ dsa⁻, hi⁺ kyaah¹ juu¹ he-hlëeh⁺ ángele ka-läh⁺, hi⁺ cher⁺ mah¹ sa⁺ hnaan⁺ dsa-kyaahn¹, laan¹ lä⁺ koo⁻ ñe⁺ he⁻ koo⁻ hij⁺ ta⁺ jmah¹. Laan¹ lä⁺ koo⁻ jwi⁺ ñe⁺ kih¹ tē⁺.

² Cher⁺ mah¹ ga⁺ hyohn¹ cha⁻ miih⁻ juu¹ kih¹ Dio he⁻ ngëen⁺ kih¹ dsa⁺, hi⁺ cher⁺ mah¹ ga⁺ lä⁺ ngëen⁺ lä⁺ jē⁺ juu¹ he⁻ na⁻ hmää⁺, cher⁺ mah¹ kyuu[~] ba⁺ jnä⁺ lä⁺ jē⁺, hi⁺ cher⁺ mah¹ ga⁺ jmeen¹ dsoo⁺ dsen⁺ cha⁻ miih⁻ lä⁺ jiih¹ m⁺is⁺in⁺ høø⁺ moh⁺, pero cher⁺ mah¹ sa⁺ hnaan⁺ dsa-kyaahn¹, ni⁺ mi⁻ih⁻ sa⁺ cha⁻ he⁻ laan¹. ³ Cher⁺ mah¹ ga⁺ tí⁺ ga⁻ lloohn¹ ga⁺ lä⁺ jē⁺ he⁻ cha⁻ kin⁺ mah¹ äahn⁺ dsa⁻ tä⁻ ñe⁺, hi⁺ cher⁺ mah¹ ga⁺ kwaan⁺ hñiin⁺ kaan⁺, pero cher⁺ mah¹ sa⁺ hnaan⁺ dsa-kyaahn¹, ni⁺ mi⁻ih⁻ sa⁺ jmää¹ kin⁺ lä⁺ jē⁺ he⁻ ja⁻.

⁴ He⁻ hnää⁺ jne⁺ dsa⁻, he⁻ jøh⁻ dsen⁻ ba⁺ ja⁻, hi⁺ llu¹ dsē⁻ jne⁺ ka-läh⁺. He⁻ hnää⁺ jne⁺ dsa⁻, ja⁺ he⁻ wi⁺ dsē⁻

jne' kyaah' dsa-. He- hnää+ jne' dsa-, ja+ he- jmää' jne' hñaan' kaah', ni+ he- jmeen' kyeë' jne' cha-ga'miih-.
 5 He- hnää+ jne' dsa-, ja+ he- jmeen' he- sa- lle' kih' jmeen', ja+ he- hnøøhn' ma-la+ he- llu' jnän` hñaan', ja+ he- lä-llëë' jne' na'koh', ja+ he- tøøh- jne' dsen- kyaah' dsa-.
 6 Ja+ he- tih- dsë- jne' he- hliih', he- tih' dsë- jne' ju'dsoo' jmah' ba'.
 7 He- hnää+ jne' Dio, he- lä- be' dsë- jne' kih' lä+jë+, hi+ lä+ ma-dsoo' ja-ba' dsë- jne' kiyh', hi+ ngoo' ba' he- kye' jne' o-jøh+ dsë-, hi+ he- kwëeh' dsë- jne' ka-läh'.

8 He- hnää+ jne' dsa-kyaahn' sa+ llaa+ jih'koh'. Pero lloo~ koo- jmiï' mo+so+ jmee+ bii' mi-jnäät Dio juu' kih', lä+ja- ka-läh' mo+so+ jmee+ bii' hyoh+ dsa- hlëeh' jyoh' juu', hi+ mo+so+ jmee+ bii' hyoyh+ he- jmeey' kyuyh~ cha-ga'miih-.
 9 Pero jmiï' he- tøøhn' la-, sa+ ga+ ma-lä-kyuuh~ jne' na-hñaa' lä+jë+ juu' na-, hi+ lä- ja- ka-läh' lä+jëë+ hi- ngëë~ juu' kih' dsa+, sa+ hlëëyh+ na-hñaa' lä+jëë-.
 10 Pero wa'ra- ga-lloo' jmiï' jmee' Dio ma-na-hñaa' go-te~ lä+jë+, ma'ja- mo+so+ jmee+ bii' he- ga-lä-kyuuh~ jne' miih- jmi-gyuu+ la-, llaa+ go-te~ ba'ja-.

11 Lä+koo- ma' laan' chih-, ga+hlëëhn` lä+koo- jaa- chih-, ga+jmeen' hu+dsë- lä+koo- jaa- chih-, hi+ ga+kan' kwaan~ lä+koo- jaa- chih-. Pero ma' ga-lä-jøøhn', mo+so+ ga+jmeen' lä+jë+ he- ma' jmeen+ lä+koo- ma' mahn'.
 12 Jmiï' na', sa+ ma-lä-ngëë' jne' na-hñaa' lä+jëë-, la' jnän` lä+koo- he- jëë' jne' kyaah' hu- he- sa+ jëë- ba'. Pero wa'ra- ga-lloo' jmiï' ja-, ja-ga+ tëë' jne' jëën' jëë- go-te-. Na' kyuuhn~ miih- ba'. Pero wa'ra- ga-lloo' jmiï' ja-, ja-ga+ lä-kyuuhn~ lä+jë+, ja-ba' lä+koo- kyuu+ Dio jnä'.

13 Hnë- nëë' ba' he- sa+ llaa+: he- ma-dsoo' dsë- jne', he- cha- o-jøh+ dsë- jnän`, hi+ he- hnää+ jne'

dsa⁻kyaa^hn'. Kih¹ jee' lä⁺jë⁺ he⁻ la⁻, kyee' ga' he⁻ hnää⁺ jne' dsa⁻kyaa^hn'.

14

Ha⁻ lä⁺ la¹ kih¹ hi⁻ hlëeh⁺ jyoh¹ juu¹

¹ He⁻ ja⁻ go⁻ nää⁺ ba' hnäh¹ ta⁺ cha⁺ nē⁺ he⁻ hnaah⁺ hnäh¹ øøh¹ hnäh¹. Hi⁺ lä⁺ ja⁻ wa' hee¹ hoh¹ hnäh¹ kih¹ ta⁺ he⁻ la⁻ kwa⁺ Jmi⁻ lle¹ Na⁻ jngii¹. Hi⁺ kih¹ jee' lä⁺ jë⁺ ta⁺ na⁻, wa' hee¹ hoh¹ hnäh¹ kih¹ he⁻ ngëeh¹ hnäh¹ juu¹ kih¹ Dio. ² Jëeh¹, jaa⁻ hi⁻ hlëeh⁺ jyoh¹ juu¹, ja⁺ he⁻ hlëeyh⁺ kyaah¹ dsa⁻ ja⁻, he⁻ hlëeyh⁺ kyaah¹ Dio ba' ja⁻. Hi⁺ ma⁺ ke⁺ hlëeyh⁺ juu¹ kaah¹ he⁻ kwa⁺ Jmi⁻ lle¹ Na⁻ jngii¹, ni⁺ jaa⁻ sa⁺ ngëe¹ juu¹ kiyh¹. ³ Pero jaa⁻ hi⁻ ngëe¹ juu¹ lä⁺ koo⁻ ga⁺ hyoyh¹ kih¹ Dio, hi⁻ he¹ ba' hlëeh⁺ juu¹ he⁻ jmeey⁺ dsa⁻ nää⁺ dsa⁻ ta⁺ cha⁺ nē⁺, kway⁺ be¹ kih¹ dsa⁻, hi⁺ jmeey⁺ dsa⁻ nøh¹ dsē¹ dsa⁻. ⁴ Jaa⁻ hi⁻ hlëeh⁺ juu¹ he⁻ sa⁺ ngëe¹ jne¹, he⁻ kway⁺ be¹ kih¹ hñiiy¹ ba' ja⁻. Pero jaa⁻ hi⁻ ngëe¹ juu¹ lä⁺ koo⁻ ga⁺ hyoyh¹ kih¹ Dio, kway⁺ be¹ kih¹ lä⁺ jëe⁺ hi⁻ laa¹ kyaa¹ Dio.

⁵ Hnoon¹ wa⁻ ra⁻ jäh¹ kih¹ lä⁺ jëe⁺ ba' hnäh¹ hlëeh¹ hnäh¹ jyoh¹ juu¹. Pero cha⁻ ga⁻ miih⁻ hnoon¹ wa⁻ ra⁻ jäh¹ kih¹ ga⁻ hñah¹ hnäh¹ ta⁺ he⁻ ngëeh¹ hnäh¹ juu¹ kih¹ Dio. Jëeh¹, llu¹ ga' he⁻ ja⁻, lä⁺ koh¹ ga' he⁻ hlëeh⁺ hnäh¹ jyoh¹ juu¹. Hi⁺ ma⁺ ra⁺ he⁻ jmää¹ ba' he⁻ hlëeh¹ hnäh¹ jyoh¹ juu¹ wa⁻ ra⁻ jäh¹ kih¹ chaa⁻ hi⁻ jii¹ juu¹ ja⁻ mah¹ kwa¹ be¹ kih¹ hi⁻ laa¹ kyaa¹ Dio. ⁶ Jëe¹ da⁺ hnäh¹ øøhn¹. Cher⁺ mah¹ ngoon¹ na⁻ hlëehn¹ hnäh¹ kyaah¹ jyoh¹ juu¹ he⁻ ma⁻ hyohn¹ kih¹ Dio, sa⁺ jmää¹ he⁻ ja⁻ kyah¹ hnäh¹. Llu¹ ga' he⁻ hlëehn¹ hnäh¹ he⁻ ga⁻ mi⁻ jnäa⁻ Dio kin⁺ ba⁺, hi⁺ hlëehn¹ hnäh¹ he⁻ ma⁻ kyuu^h jne¹, hi⁺ hlëehn¹ juu¹ lä⁺ koo⁻ ga⁺ hyohn¹ kih¹ Dio, hi⁺ kyaah¹ nuuh⁻ he⁻ ma⁻ mi⁻ tēe¹ jne¹.

7 Lãˆjaˆ laˆ kihˆ lãˆjẽˆ heˆ saˆ naˆjiihˆ. Waˆraˆ gaˆhiĩˆ luuˆ hmaˆtaˆ, waˆraˆ gaˆhiĩˆ tuˆ, cherˆmahˆ saˆ gaˆhiĩˆ kweeˆ, saˆ chaaˆ hiˆ ñeˆ heeˆ suˆ jaˆ hiĩˆ. 8 Hiˆ cherˆmahˆ saˆ gaˆhiĩˆ kweeˆ luuˆ hooˆ, niˆ jaaˆ hløøˆ saˆ miˆlluˆ hñiiˆ mahˆ dsaˆ nãäyˆ jeeˆ hñiiˆ. 9 Lãˆjaˆ laˆ kyahˆ hnãhˆ kaˆlãhˆ. Cherˆmahˆ saˆ jẽẽˆ juuˆ heˆ hlẽehˆ hnãhˆ, ¿haˆ lãˆjaˆ lãˆngẽẽˆ dsaˆ juuˆ heˆ hlẽehˆ hnãhˆ? Kooˆ taahˆ miihˆ baˆ jaˆ heˆ hlẽehˆ hnãhˆ. 10 Johˆ juuˆ saˆ hlẽehˆ dsaˆ lãˆkaaˆ lãˆjahˆ jmiˆgyuuˆ, hiˆ lãˆkooˆ lãˆkooˆ jwiˆ ngẽẽˆ bihˆ juuˆ kiyhˆ. 11 Heˆ jaˆ cherˆmahˆ saˆ ngẽẽnˆ juuˆ heˆ hlẽehˆ dsaˆ, laanˆ lãˆkooˆ jaaˆ hiˆ chaaˆ uuˆ baˆ kiyhˆ. Hiˆ lãˆjaˆ laaˆ hiˆ heˆ kiˆ jnãˆ kaˆlãhˆ. 12 Lãˆjaˆ jmeeˆ hnãhˆ kaˆlãhˆ. Naˆ heˆ maˆheeˆ hohˆ hnãhˆ kihˆ taˆ heˆ laˆ kwaˆ Jmiˆlleˆ Naˆ jngiiˆ, heˆ jaˆ chaˆ gaˆmiihˆ waˆ tihˆ hohˆ hnãhˆ heˆ laˆ kwaˆ Jmiˆlleˆ Naˆ jngiiˆ heˆ jmeeˆ dsaˆ kwaãˆ lãˆhiĩˆ nẽˆ hiˆ laaˆ kyaaˆ Dio.

13 Kihˆ heˆ jaˆ, jaaˆ hiˆ maˆhyohˆ hlẽehˆ jyohˆ juuˆ, waˆ ngiiyˆ kiyhˆ kihˆ Dio mahˆ kwayˆ beˆ haˆ lãˆ jeeˆ jiiyˆ juuˆ jaˆ kyaahˆ dsaˆ kyaayhˆ. 14 Jẽehˆ, cherˆmahˆ gaˆngiinˆ kinˆ kyaahˆ juuˆ heˆ saˆ ngẽẽnˆ, heˆ ngiinˆ kyaahˆ jmiˆlleˆ kinˆ baˆ jaˆ. Pero juuˆ jaˆ, saˆ ngẽẽnˆ heˆ hnøøˆ jãhˆ. 15 Heˆ jaˆ, ¿haˆ lãˆ jmeenˆ? Ngiiˆ baˆ jnãˆ kyaahˆ jmiˆlleˆ kinˆ, hiˆ lãˆjaˆ kaˆlãhˆ kyaahˆ juuˆ heˆ ngẽẽnˆ baˆ. Hiˆ hãnˆ kyaahˆ jmiˆlleˆ kinˆ, hiˆ lãˆjaˆ kaˆlãhˆ hãnˆ kyaahˆ juuˆ heˆ ngẽẽnˆ. 16 Jẽehˆ, cherˆmahˆ gaˆhãhˆ kyaahˆ jmiˆlleˆ jmahˆ jeeˆ kwahˆ tiˆhmaahˆ kihˆ Dio, haˆ lãˆjaˆ jãhˆ hiˆ tããhˆ nuuˆ: “Waˆ laˆ lãˆjaˆ”, cherˆmahˆ saˆ maˆlãˆngẽẽyˆ heeˆ jaˆ heˆ maˆhlẽehˆ. 17 Maˆkeˆ jnaahˆ maˆkwahˆ tiˆhmaahˆ, pero kihˆ hiˆ tããhˆ nuuˆ, saˆ tẽẽyˆ beˆ kyaahˆ juuˆ jaˆ. 18 Kwanˆ tiˆhmaahˆ kihˆ Dio kihˆ heˆ maˆhyohnˆ hlẽehˆnˆ chaˆ gaˆmiihˆ jyohˆ juuˆ lãˆkøhˆ gaˆ hnãhˆ. 19 Pero

ga' ma- chehn¹ jee' dsa- ñee⁺ øøh¹ jne', llu¹ ga' laan⁺ he- hlëehn' hña' mi'juu¹ he- lä'ngëë' dsa- wa'ra- ga'të' jee' hlëëh' jnih', lä'koh' ga' he- hlëehn' gya¹ mil mi'juu¹ he- sa⁺ kyuu^h dsa⁻.

²⁰ Øøhn¹, ta⁺ jmee- hnäh' huü'dsë- lä'koo- jaa- chih- hi- sa⁺ ngëë'. Llu¹ ba' cher'mah¹ laah¹ hnäh' lä'koo- jaa- chih- hi- sa⁺ jmee⁺ he- hlih'. Pero hnøø¹ jmeeh¹ hnäh' huü'dsë- lä'koo- jaa- dsa- ma- jøøh¹ ba'. ²¹ Lä'la- na- sii- në' ley:

Kyaah' jyoh' juu¹ hlëehn' dsa- la-.

Kyaah' juu¹ he- hlëeh⁺ dsa- chaa- uu' ba' hlëëh' jnih'.

Pero ni⁺ lä'ja- , sa⁺ nuuy¹ kin⁺, ga'jäh' Dio.

²² Lä'ja- , hi- ma-hyoh^h hlëeh¹ jyoh' juu¹, la¹ koo- he- juh- gaa- kih¹ hi- sa⁺ ga' ma- heeh- kih¹ Dio. Sa⁺ la¹ kih¹ hi- ma- heeh- kih¹ Dio. Pero ta⁻ jyoh' ko-taa- , jaa- hi- ngëë- juu¹ he- ga'hyoyh¹ kih¹ Dio, hlëëyh^h hi- ma- heeh- kih¹ Dio ba'. Sa⁺ la¹ kih¹ hi- sa⁺ ma- heeh- kih¹ Dio. ²³ He- ja- sa⁺ llu¹ cher'mah¹ lä'jëë⁺ hnäh' hlëeh' hnäh' jyoh' juu¹ he- sa⁺ ngëë' jne' jee' dsa- ñee⁺ hnäh'. Jëeh', cher'mah¹ ga'lloo¹ jaa- hi- hmëë' o jaa- hi- sa⁺ ga' ma- dsoo' dsë' kih¹ Dio, ma'ja- jäyh⁺, he- ngaah' ba' hnäh' na-. ²⁴ Pero cher'mah¹ lä'jëë⁺ hnäh' ngëeh' hnäh' juu¹ he- ga'hñah¹ hnäh' kih¹ Dio hi⁺ cher'mah¹ ga'lloo¹ jaa- hi- hmëë' o jaa- hi- sa⁺ ga' ma- heeh- kih¹ Dio jee' tääh' hnäh', kyaah' juu¹ he- ngëeh' hnäh' ja- jmee' lä'ngëëy' he- ma-hlääyh- , hi⁺ lä-liiyh⁺ lä'jë⁺ he- jmeey⁺. ²⁵ Hi⁺ lä'jnä' lä'jë⁺ he- na-hmää' neh⁺ tuh-dsëy¹. Ja- ga' na⁺ juuyh¹ jnëy' mah¹ hnaayh⁺ Dio, jäyh⁺: “Ma⁺ra⁺ ju'dsoo', cheh¹ ba' Dio jee' kyah¹ hnäh'.”

Hnøø¹ dsa'toohn' lä'koo- lle' kih' lä' ma' dsa- ñee⁺ jne'

26 Øøhn¹, he⁻ koo⁻ juu¹ lle' jne' kih¹ jee' lä⁺jē⁺ he⁻ ma⁻jwēēhn¹ hnäh⁺. Jee' dsa⁻ñeeh⁺ hnäh⁺, chaa⁻ hi⁻ hä⁺, chaa⁻ hi⁻ mi⁻tēē⁺, chaa⁻ hi⁻ hlēēh⁺ ga' jyoh⁺ juu¹, chaa⁻ hi⁻ ma⁻mi⁻jnää⁻ Dio miih⁻ kih¹, chaa⁻ hi⁻ lih¹ jii¹ juu¹ he⁻ sa⁺ ngēē⁺ jne'. He⁻ja⁻ jmee' hnäh⁺ lä⁺jē⁺ he⁻ na⁻ mah¹ lä⁻cha⁻ cha⁻ga⁻miih⁻ be' kyah¹ hnäh⁺. 27 Wa'ra⁻ ga⁻hlēēh⁺ hnäh⁺ jyoh⁺ juu¹, wa' hlēēh⁺ uu¹ uu¹ ba', pero ma⁺ jaa⁻ ba'. Hi⁻ ma⁻ra⁺ he⁻ hnää¹ jaa⁻ hi⁻ lih¹ jii¹ juu¹ ja⁻. 28 Cher'mah¹ sa⁺ chaa⁻ hi⁻ lih¹ jii¹ juu¹ ja⁻, sa⁺ wa' hlēēyh¹ hi⁻ tääh⁺ neh⁺ gwah⁺. Wa' hlēēyh⁺ jee' nuuy⁻ hñiiy⁺ ba', hi⁻ wa' hlēēyh⁺ kyaah¹ Dio. 29 Lä⁺ja⁻ ka⁻läh⁺ kih¹ hi⁻ ngēē⁺ juu¹ he⁻ ga⁻hyoyh¹ kih¹ Dio. Wa' hlēēh⁺ uu¹ uu¹ ba', mah¹ jee' lä⁺jēē⁺ wa' kyey⁺ kwaan⁻ ha⁻ lä⁺ dsoo⁻ juu¹ ja⁻. 30 Cher'mah¹ ga⁻mi⁻jnää⁻ Dio miih⁻ kih¹ jaa⁻ hi⁻ gya⁻nuu⁻, wa' jøoy¹ lä⁺jiih¹ llaa⁺ hlēēh¹ hi⁻ ma⁻løø¹ to⁻nē⁺ he'. 31 Jēēh⁺, lä⁺jēē⁺ ba' hnäh⁺ cha⁻jwē¹ kyah¹ hnäh⁺ ngēēh⁺ hnäh⁺ juu¹ he⁻ ma⁻hñah⁺ hnäh⁺ kih¹ Dio. Pero ma⁺ jaa⁻ ba' hnäh⁺ ngēēh⁺ hnäh⁺ juu¹ ja⁻, mah¹ lä⁺ja⁻ lä⁺tēē⁻ lä⁺jēē⁺, hi⁻ hyoyh⁺ cha⁻ga⁻miih⁻ be'. 32 Jmi⁻lle' kih¹ hi⁻ ngēē⁺ juu¹ nuuh¹ bih¹, sa⁺ hlēēyh¹ ta⁻ko⁻jiih¹ hlēēh⁺ jñah⁺ øoyh¹. 33 Jēēh⁺ Dio, sa⁺ laay¹ Dio hi⁻ koo⁻ jmee⁺ tääh⁺ miih¹. He⁻ jmeey⁺ hii⁺ tií⁺ jñan⁺ ba'.

Lä⁺koo⁻ jmee⁺ lä⁺jē⁺ gwah⁺ jee' dsa⁻ñee⁺ lä⁺jēē⁺ hi⁻ laa¹ kyaa¹ Dio, 34 lä⁺jēē⁺ dsa⁻mē⁺ sa⁺ wa' tooyh¹ miih¹ jee' tääyh¹ neh⁺ gwah⁺. Jēēh⁺, sa⁺ cha⁻jwē¹ kiyh¹ hlēēyh¹. Hnøø¹ nuuyh¹ kih¹ dsa⁻ñuuh⁻ ba', lä⁺koo⁻ jah⁺ nē' ley. 35 Cher'mah¹ he⁻ hnøoy¹ lä⁺tēēy⁻, wa' ngiiy¹ juu¹ kih¹ dsa⁻ñuuh⁻ kyaay¹ wa'ra⁻ ga⁻lla⁻nääy⁻ cha⁻neh⁺ kiyh¹. Jēēh⁺, sa⁺ sooh⁺ kih¹ dsa⁻mē⁺ hlēēyh¹ neh⁺ gwah⁺.

36 Ja⁺ ma⁻la⁺ jee' kyah¹ hnäh⁺ ga⁻lä⁻cha⁺ juu¹ kih¹ Dio. Ni⁺ sa⁺ la¹ ma⁻la⁺ kyah¹ hnäh⁺ ka⁻läh⁺. 37 Cher'mah¹ chaa⁻ hi⁻

jmeē huuḏsē- laay¹ jaa⁻ hi⁻ ngēē~ juu¹, o cha⁻ ga⁻ jyoḥ¹ he⁻ ga⁻ hyoyh¹ kih¹ Jmi⁻ lle¹ Na⁻ jngii¹, hi⁻ he¹ tah⁻ dsēy¹ la¹ mada⁻ kih¹ Dio lā⁻ jē⁻ he⁻ ma⁻ siin¹ la⁻. ³⁸ Kih¹ hi⁻ sa⁻ jmeē⁻ he¹ kih¹ juu¹ la⁻, ta⁻ jmeē⁻ hnäh¹ he¹ kiyh¹.

³⁹ Lā⁻ ja⁻ hnäh¹ øøhn¹, wa⁻ hee¹ hoh¹ hnäh¹ kih¹ ta⁻ he⁻ ngēēh¹ hnäh¹ juu¹ kih¹ Dio. Hi⁻ ta⁻ ha⁻ hnäh¹ kih¹ hi⁻ lih⁻ hlēēh¹ jyoḥ¹ juu¹. ⁴⁰ Pero ta⁻ jmeē⁻ hnäh¹ wa⁻ la⁻ cha⁻ la⁻ jee⁻ dsa⁻ ñeeh⁻ hnäh¹, jmeē⁻ hnäh¹ lā⁻ koo⁻ lle⁻ kih¹ ba⁻.

15

Ga⁻ lā⁻ jiih¹ Cristo ma⁻ ga⁻hya⁻ hnē⁻ jmi⁻ na⁻ juu⁻

¹ Na¹ na⁻ mi⁻ dsoohn⁻ hoh¹ hnäh¹ øøhn¹, ha⁻ lā⁻ la¹ ju⁻ 'hmēē⁻ he⁻ ga⁻ hlēēhn⁻ hnäh¹, ja⁻ ba⁻ he⁻ ga⁻ heeh⁻ hnäh¹ ja⁻. Hi⁻ lā⁻ ma⁻ tāäh¹ ja⁻ ba⁻ hnäh¹ kyaah¹ juu¹ ja⁻ lā⁻ jiih¹ na¹. ² Kyaah¹ ja⁻ ba⁻ juu¹ la⁻ ma⁻ na⁻ laah¹ hnäh¹ cher⁻ mah¹ ga⁻ nāā⁻ ba⁻ hnäh¹ koo⁻ hwēh⁻ kyaah¹ juu¹ he⁻ ma⁻ hlēēhn⁻ hnäh¹. Pero cher⁻ mah¹ sa⁻ la¹ lā⁻ ja⁻, sa⁻ jmāā⁻ he⁻ ma⁻ d⁻ soo⁻ hoh¹ hnäh¹.

³ To⁻ nē⁻ ga⁻ hlēēhn⁻ hnäh¹ ja⁻ ba⁻ juu¹ he⁻ ga⁻ heehn⁻ hñi⁻ in⁻ he⁻ ga⁻ juu¹ Cristo kih¹ dso⁻ kye⁻ jnän⁻ lā⁻ koo⁻ na⁻ si⁻ juu¹ kih¹ Dio. ⁴ Ja⁻ ga⁻ na⁻ ga⁻ haa⁻ dsih⁻ mah¹ ga⁻ lā⁻ jiiyh⁻ ka⁻ lāh⁻ ma⁻ ga⁻hya⁻ hnē⁻ jmi⁻, lā⁻ koo⁻ ma⁻ na⁻ si⁻ kiyh¹ jāā⁻. ⁵ Ga⁻ mi⁻ jnäāy⁻ hñiiy⁻ kih¹ Pee⁻. Hi⁻ kēē⁻ ga⁻, ga⁻ mi⁻ jnäāy⁻ hñiiy⁻ kih¹ lā⁻ jēē⁻ gya⁻ tuu⁻. ⁶ Ma⁻ ngēē⁻ he⁻ ja⁻, ga⁻ mi⁻ jnäāy⁻ hñiiy⁻ kih¹ laa⁻ ga⁻ hña⁻ hña⁻ laa⁻ øøh⁻ jne⁻ kyaah¹ koo⁻ hā⁻ ba⁻. Hi⁻ jwēē⁻ øøh⁻ jne⁻ he⁻, chaa⁻ gyih¹ lā⁻ jiih¹ na¹, ko⁻ llaa⁻ ba⁻ ma⁻ na⁻ juu⁻. ⁷ Ma⁻ ngēē⁻ he⁻ ja⁻, ga⁻ mi⁻ jnäāy⁻ hñiiy⁻ kih¹ Jacobo, ja⁻ ga⁻ ga⁻ mi⁻ jnäāy⁻ hñiiy⁻ jee⁻ ma⁻ tāäh¹ lā⁻ jēē⁻ apóstole.

⁸ Jee⁻ ga⁻ dsaa⁻ ja⁻, ga⁻ mi⁻ jnäāy⁻ hñiiy⁻ ki⁻ jnä⁻. Jnä⁻ hi⁻ ga⁻ la¹ kih¹ lā⁻ koo⁻ jaa⁻ hi⁻ sa⁻ ga⁻ lā⁻ chaa⁻ lā⁻ koo⁻ lle⁻ kih¹

'. ⁹ Jëeh', mäh' ga' jnä' lä'koh' ga' jee' lä'jëë' apóstole he'. Ni' sa' lle' kih' tëeh' dsa' jnä' apóstol. Jëeh', ga' jmeehn' cha' miih' hi' laa' kyaa' Dio. ¹⁰ Pero, kih' he' llu' dsé' Dio, he' ja' ba' ja' laan' he' jwahn' laan'. Hi' ga' jmää' ba' he' llu' dsé' kyaah' jnä' jëeh' ga' jmeen' cha' ga' miih' ta' lä'koh' ga' jee' lä'jëë' apóstole he'. Pero ja' hñiin' hi' ga' jmee' ta' ja'. He' llu' dsé' Dio kyaah' jnä' ba' ja', he' ja' ya' hii' llu' ta' he' ga' jmeen'. ¹¹ Lä'ja' ba' la' juu' he' kwa' jnääh', kwee' ba' jmee' cher'mah' jnä', o cher'mah' jñah' kwa' juu' la', hi' juu' la' ba' ja', he' ga' heeh' hnäh'.

Lä'jiih' lä'jëë' dsa' hi' ma' na' juu'

¹² Ga' nuuh' ba' hnäh' he' ga' kwa' dsa' juu' he' ga' lä'jiih' Cristo. ¿He' la' ja' ko' llaa' hnäh' jwah' hnäh' he' sa' lä'jiih' dsa' hi' ma' na' juu'? ¹³ Jëeh', cher'mah' sa' lä'jiih' dsa' hi' ma' na' juu', ni' sa' ga' lä'jiih' Cristo cher'mah' lä'ja' la'. ¹⁴ Hi' cher'mah' sa' ga' lä'jiih' Cristo, sa' jmää' ta' he' kwa' jnääh' juu' kiyh'. Lä'ja' ka' läh', he' ma' lä' dsoo' dsé' jné', sa' jmää' ta' ni' miih'. ¹⁵ Hi' ja' ma' la' he' ja'. Ga' jmee' jnääh' juu' ta' juu' kih' Dio, jëeh' ma' jmee' jnääh' ju' dsoo' he' ga' mi' jiiyh' Cristo. Pero sa' ga' lä'jiih' Cristo cher'mah' la' ju' dsoo' he' sa' lä'jiih' dsa'. ¹⁶ Jëeh', cher'mah' sa' lä'jiih' dsa' hi' ma' na' juu', ni' lä'ja' sa' ga' lä'jiih' Cristo. ¹⁷ Wa'ra' jäh' kih' sa' ga' lä'jiih' Cristo, sa' jmää' ta' he' ma' dsoo' hoh' hnäh'. Lä' ma' tääh' ja' ba' hnäh' kyaah' dso' kye' kyah' hnäh'. ¹⁸ Lä'ja' ka' läh', ma' na' hee' go' te' lä'jëë' hi' ga' juu' hi' laa' kyaa' Cristo. ¹⁹ Wa'ra' jäh' kih' la' kih' jmi' gyuu' la' ba', he' ma' cha' o' jöh' dsé' jnan' kyaah' Cristo, peer' jwi' jné' jee' kih' lä'jëë' dsa'.

²⁰ Pero ma' ra' ju' dsoo' he' ga' lä'jiih' Cristo jee' kih' hi' na' juu'. Laay' to' né' kih' lä'jëë' hi' lä'jiih' jee'

kih' hi- na-juu'. ²¹ Kih' jaa- ba' dsa- ja' he- dsa-juu' dsa-. Lä-ja- ka-läh', kih' jaa- ba' dsa- ja' he- lä-jiih' hi- na-juu'. ²² Jëeh', ja-ba' lä-koh' dsa-juu' dsa- kih' he-laay' sa-ju- kih' Adán, ja-ba' lä-ja- lä-jiih' hi- laa' kyaa' Cristo. ²³ Lä-jaa- lä-jaa- lä-jiih', ga' ma-të' hor- kiyh'. To-në' ga-lä-jiih' Cristo hi- kye- në' jnän'. Ja-ga' lä-jiih' ka-läh' hi- laa' kyaay' wa-ra- ga-të' jee' jäyh'. ²⁴ Hi- wa-ra- ga-të' jee' llaa- go-te~, lla-dsëë' Cristo kih' lä-jëë- hi- tääh' jmeë' hih', hi- kih' hi- laa' ta' hi- kih' hi- bee'. Ma-ja- ga' tooyh' goo- Dio hi- laa' Täa' jnän' mah' hñii' bih' jmeey' hih'. ²⁵ Jëeh', jmeë' bii' lla-dsëë' Cristo kih' lä-jëë- hi- na-høøh' kiyh' lä-jiih' jäy' ta' hwa' huu' tiy'. ²⁶ Kih' jee' lä-jëë- hi- na-høøh' kiyh' he', heey' go-te- hi- jngiäh' kih' dsa-. ²⁷ Jëeh', kih' Dio ma-jä' ta' hwa' huu' tiy' Cristo lä-jë' go-te~ he- cha-. Lä-koq- ma' ga-jäyh': "Ma-jä' ta' hwa' huu' tiy' lä-jë' he- cha-", ñe' ba' jne' sa- hlëeh' lä-kye- kih' hñii' Dio hi- ga-tooh- gooy- lä-jë' he- ja-. ²⁸ He-ja- wa-ra- ga-jä' ta' hwa' huu' tiy' lä-jë' he- cha-, ja-ga' na' Jooy' ngëey' hñiiy' cha-në' hi- ga-tooh- gooy- lä-jë' he- cha- mah' lä-ja- jä' jøøh' Dio jee' kih' lä-jëë-.

²⁹ Ta' jyoh' ko-taa-, ¿hee- ga-lih' dsa- hi- ga-saa- jmi- lla- hi- ma-na-juu'? Cher'mah' sa- lä-jiih' dsa- hi- ma-na-juu', ¿he-la' ja- ga-saay- jmi- lla- hi- ma-na-juu'? ³⁰ Lä-ja- jnääh' ka-läh', ¿he-la' ja- heeh' jnääh' he- hii' goo- kyaa' jnääh' ga-lä-jë' jmi-, cher'mah' sa- lä-jiih' dsa-? ³¹ Ju'dsoo' jwahn' øøhn', lä-jë' jmi- ba' hii' goo- juun'. Hi- lä-ja- la' ju'dsoo' he- chaan- llu' jwërte kwaat- kyah' hnäh' jee' hnääh' jne' Jesucristo Dsa-jøøh' jnän'. ³² Wa-ra- jäh' kih' laan' dsa- wa- hi- cha- hi-, ¿hee- jmää' kin' ja-, he- ga-teen' kyaah' dsa- hi- laa' lä-koq-

jah' hää' hi- tääh' jwi- Éfeso? Wa'ra- jah' kih' sa' lä'jiih' dsa- hi- ma-na-juu', wa'jmeé' ba'jne' lä'jé' he- tih- dsé- jne', wa' kih'hijn' llu'. Jëéh', hø' ba'juu' jne'.

³³ Pero ta' mi-gaa' hnäh' hñaah' kih' hi- hlëéh' lä'ja-. Jëéh' cher'mah' ga'jmeé' jne' kō-jøh' kyaah' hi- hña- dsé-, dsa-heé' lä'jé' he- llu' he- tēé' jne'jmeen-. ³⁴ Jmeé' hnäh' huúdsé-, mo'to' jmeé- ga' hnäh' he- hliih'. Jëéh', kō-llaa' hnäh' sa' jmeeh- hnäh' he' kih' Dio. He-ja- jwahn' lä'na- mah'jä' o-hih' kyah' hnäh'.

Ha- lä' la' he- lä'jiih' dsa-

³⁵ Pero jah' kō-llaa' dsa-: “¿Ha- lä' la' he- lä'jiih' dsa-? ¿Ha- ba' lä'jnääy' wa'ra- ga'lä'jiih'?” ³⁶ Peer' taah- hne-. Sa'hya' mi'ju- he- jngëéh- cher'mah' ga'jä' lä' ma-la'ja-ba'mii'. ³⁷ He- jngëéh- ja-, sa' la' chaah' he- ja-ga'hya-. La' mi'ju- ta'jmah' ba', cher'mah' la' mi'ju- trigo, o he- ga'jyoh' mi'ju-. ³⁸ Dio kwa' chaah' lä'koo-lla' dsëy'. Lä'koo- nëé' mi'ju- hya' kyaah' chaah' lä'koo- lle' kih'. ³⁹ Hi- lä'ja- la' kih' ngo', sa' la' koo- nëé' ba'jee' lä'jé-. Kah' ba' la' jmi-ngo' kih' dsa- jmi-gyuu', hi' kah' ba' la' ngo' kih' jah'. Kah' ba' la' ka-läh' ngo' kih' jah' hi- tääh' cha'jmi-, hi' lä'ja- ka-läh' kih' jah' hi- hëé-. ⁴⁰ Hi- lä'ja- la' ka-läh' kih' hi- chaa- gyuu' kyaah' hi- chaa- hwa' la-. Kah' ba'jnää' hi- chaa- gyuu' hi' kah' ba' laa' hi- chaa- hwa' la-. ⁴¹ Kah' ba' la' jmëé' hyoo-, hi' kah' ba' la' kih' sih-, hi' lä'ja- kih' cha'nuu' ka-läh'. Kah' ba' la' jmëé' kih' jaa- jaa-.

⁴² Ja-ba' lä'ja- la' he- lä'jiih' dsa- hi- ma-na-juu'. Hoo- dsa- jmi-ngo' he- dsa-heé', pero wa'ra- ga'lloo' jmi' lä'jiih' ka-läh', mo-so' heey' jih'koh'. ⁴³ Hoo- dsa- he- mo-so' tih- dsëy', pero wa'ra- ga'lä'jiih', lä'jnä' na'hñaah'. Hoo- dsa- he- ma-hwaa' go-te-, pero wa'ra-

ga^ˆ tē^ˆ jee^ˆ lä^ˆ jiih^ˆ, ma^ˆ kyaah^ˆ cha^ˆ miih^ˆ be^ˆ. ⁴⁴ He^ˆ hoo^ˆ dsa^ˆ, la^ˆ kih^ˆ hwa^ˆ la^ˆ. Pero he^ˆ lä^ˆ jiih^ˆ, la^ˆ kyaah^ˆ jmi^ˆ lle^ˆ. Cha^ˆ jmi^ˆ ngo^ˆ he^ˆ la^ˆ kih^ˆ hwa^ˆ, hi^ˆ lä^ˆ ja^ˆ cha^ˆ he^ˆ la^ˆ kyaah^ˆ jmi^ˆ lle^ˆ. ⁴⁵ Lä^ˆ ja^ˆ na^ˆ sii^ˆ juu^ˆ kih^ˆ Dio: “Dsa^ˆ ñuu^ˆ Adán hi^ˆ to^ˆ né^ˆ he^ˆ, má^ˆ na^ˆ laa^ˆ kih^ˆ hwa^ˆ la^ˆ ba^ˆ hi^ˆ má^ˆ jiih^ˆ.” Pero Adán hi^ˆ ja^ˆ jee^ˆ ga^ˆ dsaa^ˆ he^ˆ, laa^ˆ kyaah^ˆ jmi^ˆ lle^ˆ mah^ˆ jmeey^ˆ chaa^ˆ dsa^ˆ. ⁴⁶ Hi^ˆ laa^ˆ kyaah^ˆ jmi^ˆ lle^ˆ sa^ˆ laay^ˆ to^ˆ né^ˆ. Hi^ˆ má^ˆ na^ˆ laa^ˆ kih^ˆ hwa^ˆ la^ˆ ba^ˆ má^ˆ laay^ˆ to^ˆ né^ˆ, ja^ˆ ga^ˆ ja^ˆ hi^ˆ laa^ˆ jmi^ˆ lle^ˆ. ⁴⁷ Dsa^ˆ ñuu^ˆ hi^ˆ má^ˆ laa^ˆ to^ˆ né^ˆ, má^ˆ na^ˆ jnää^ˆ kih^ˆ hwa^ˆ la^ˆ. Pero jee^ˆ ga^ˆ tē^ˆ uu^ˆ dsa^ˆ ñuu^ˆ he^ˆ, laa^ˆ Dsa^ˆ jøø^ˆ h^ˆ jnän^ˆ hi^ˆ ná^ˆ jnää^ˆ kih^ˆ gyuu^ˆ h^ˆ. ⁴⁸ Ga^ˆ lä^ˆ jēē^ˆ hi^ˆ ná^ˆ jnää^ˆ kih^ˆ hwa^ˆ la^ˆ, laay^ˆ kwee^ˆ kyaah^ˆ hi^ˆ ga^ˆ laa^ˆ kyaah^ˆ gwaah^ˆ. Lä^ˆ ja^ˆ ka^ˆ lä^ˆ h^ˆ lä^ˆ jēē^ˆ hi^ˆ ná^ˆ jnää^ˆ gyuu^ˆ h^ˆ, leey^ˆ lä^ˆ koo^ˆ laa^ˆ hi^ˆ gya^ˆ gyuu^ˆ h^ˆ. ⁴⁹ Jnää^ˆ jne^ˆ kwee^ˆ lä^ˆ koo^ˆ má^ˆ jnää^ˆ hi^ˆ ga^ˆ laa^ˆ kyaah^ˆ gwaah^ˆ. Ja^ˆ ba^ˆ lä^ˆ ja^ˆ, lä^ˆ koo^ˆ jnää^ˆ hi^ˆ gya^ˆ gyuu^ˆ h^ˆ, lä^ˆ ja^ˆ lä^ˆ jnää^ˆ jne^ˆ ka^ˆ lä^ˆ h^ˆ. ⁵⁰ Lä^ˆ ja^ˆ jwēē^ˆ hnäh^ˆ øø^ˆ h^ˆ, hi^ˆ laa^ˆ kyaah^ˆ jmi^ˆ ngo^ˆ, sa^ˆ tēēy^ˆ ya^ˆ jwi^ˆ kih^ˆ Dio. Jēē^ˆ jmi^ˆ ngo^ˆ he^ˆ dsa^ˆ heē^ˆ, sa^ˆ hiih^ˆ kyaah^ˆ jyoh^ˆ jmi^ˆ ngo^ˆ he^ˆ na^ˆ ga^ˆ tēē^ˆ jne^ˆ he^ˆ sa^ˆ dsa^ˆ heē^ˆ jih^ˆ koh^ˆ.

⁵¹ Na^ˆ jwēē^ˆ hnäh^ˆ koo^ˆ juu^ˆ he^ˆ má^ˆ na^ˆ hmää^ˆ. Ja^ˆ lä^ˆ jēē^ˆ jne^ˆ juu^ˆ, pero lä^ˆ jēē^ˆ jne^ˆ lä^ˆ sēē^ˆ jne^ˆ. ⁵² Ni^ˆ sa^ˆ leeh^ˆ ga^ˆ jne^ˆ, kyaah^ˆ koo^ˆ hmih^ˆ ba^ˆ jne^ˆ lä^ˆ sēē^ˆ jne^ˆ, wa^ˆ ra^ˆ ga^ˆ hii^ˆ jee^ˆ ga^ˆ dsaa^ˆ luu^ˆ hoo^ˆ. Jēē^ˆ, hii^ˆ luu^ˆ hoo^ˆ mah^ˆ lä^ˆ jiih^ˆ lä^ˆ jēē^ˆ hi^ˆ ma^ˆ na^ˆ juu^ˆ. Ja^ˆ jiih^ˆ mo^ˆ so^ˆ juuy^ˆ jih^ˆ koh^ˆ. Lä^ˆ jēē^ˆ ba^ˆ jne^ˆ lä^ˆ sēē^ˆ jne^ˆ ma^ˆ ja^ˆ. ⁵³ Jmi^ˆ ngo^ˆ jnän^ˆ he^ˆ dsa^ˆ heē^ˆ, jmee^ˆ bii^ˆ lä^ˆ sii^ˆ mah^ˆ mo^ˆ so^ˆ heē^ˆ. Hi^ˆ jmee^ˆ bii^ˆ lä^ˆ sii^ˆ mah^ˆ mo^ˆ so^ˆ juu^ˆ jih^ˆ koh^ˆ. ⁵⁴ Wa^ˆ ra^ˆ ga^ˆ hii^ˆ jmi^ˆ ngo^ˆ he^ˆ dsa^ˆ heē^ˆ, ja^ˆ jiih^ˆ mo^ˆ so^ˆ heē^ˆ, hi^ˆ wa^ˆ ra^ˆ ga^ˆ hii^ˆ jmi^ˆ ngo^ˆ he^ˆ dsa^ˆ juu^ˆ, lä^ˆ ja^ˆ mo^ˆ so^ˆ juu^ˆ ga^ˆ. Ja^ˆ ga^ˆ na^ˆ lä^ˆ te^ˆ juu^ˆ he^ˆ na^ˆ sii^ˆ lä^ˆ la^ˆ: “Ma^ˆ dsaa^ˆ go^ˆ te^ˆ ba^ˆ he^ˆ

ma' jmee⁺ dsa⁻ juu⁺ dsa⁻. ⁵⁵ Na⁻ hma⁻ kuu⁺ he⁻ ma' lle⁻ na' kuu⁺ he⁻ ma' jngiih⁺ kih⁺ dsa⁺. Na⁻ to⁻ hoo⁻, he⁻ ma' lla⁻ dsëe⁻ kih⁺ dsa⁺." ⁵⁶ Hma⁻ kuu⁺ he⁻ jngiih⁺ kih⁺ dsa⁺, la⁻ dso'kye⁻. Hi⁺ dso'kye⁻ ja⁻, ka[~] be⁺ kih⁺ ley mah⁺ jmeeh⁺ jne⁺. ⁵⁷ Wa' kwan⁺ ti'hmaah⁺ kih⁺ Dio hi⁻ jmee⁺ leh⁺ jne⁺ ta⁻ la⁻ kih⁺ Jesucristo Dsa⁻ joo^h jnän⁻.

⁵⁸ He⁻ ja⁻ jwëehn[~] hnäh⁺ oo^h hi⁻ hnaan⁺ cha⁻ miih⁻, go⁻ taah⁺ hnäh⁺ koo⁻ hweh⁻. Ta⁺ jeh⁺ hoh⁺ hnäh⁺ ni⁻ miih⁻. Jmee⁺ ba⁺ hnäh⁺ cha⁻ ga⁻ miih⁻ ta⁺ kih⁺ Dsa⁻ joo^h jnän⁻ koo⁻ hä⁺ koo⁻ hä⁺. Jëeh⁺, ñe⁺ ba⁺ jne⁺ sa⁻ na⁻ hee⁻ ta⁺ he⁻ jmee⁻ jne⁺ kiyh⁺.

16

Wa' chooh⁺ jne⁺ kuu⁺ mah⁺ kwëehn⁺ hi⁻ tä⁻ ñee⁺

¹ Kwaat[~] kih⁺ he⁻ chooh⁺ hnäh⁺ kuu⁺ kih⁺ hi⁻ laa⁺ kyaa⁺ Dio, jmee⁺ hnäh⁺ ja⁻ ba⁺ lä⁻ koo⁻ ga⁻ jmeen⁺ mada⁻ kih⁺ ga⁻ lä⁻ jë⁺ gwah⁺ he⁻ too⁺ hwa⁺ Galacia. ² To⁻ në⁻ jmi⁺ kih⁺ seman[~], lä⁻ jaa⁻ lä⁻ jaa⁻ hnäh⁺ hoo⁺ hnäh⁺ kah⁺ miih⁻ kuu⁺, he⁻ lle⁻ kih⁺ kwëeh⁺ hnäh⁺ Dio ha⁻ koh⁺ te⁺ he⁻ leh⁺ hnäh⁺ lä⁻ koo⁻ seman[~] mah⁺ ma⁻ na⁻ jää⁺ kuu⁺ wa⁻ ra⁻ ga⁻ lloon⁺. ³ Hi⁻ wa⁻ ra⁻ ga⁻ lloon⁺ jee⁺ tääh⁺ hnäh⁺, siin⁻ koo⁻ je⁻ he⁻ lla⁻ llen⁺ jmi⁺ kih⁺ hi⁻ ma⁻ hñaah⁻ hnäh⁺ mah⁺ dsa⁻ kay⁺ kuu⁺ he⁻ ma⁻ chooh⁺ hnäh⁺ kih⁺ oo^h jne⁺ hi⁻ tääh⁺ Jerusalén. ⁴ Cher⁺ mah⁺ ga⁻ la⁺ niin⁻, dsa⁻ noo⁺ jnääh⁺ ko⁻ joh⁺ kyaayh⁺.

Dsoo⁺ Paa⁺ ta⁺ Macedonia

⁵ Niin⁻ jää⁺ ta⁺ Macedonia, ja⁻ ga⁻ niin⁻ jee⁺ tääh⁺ hnäh⁺, jëeh⁺ ta⁺ Macedonia ba⁺ dsa⁻ ngëen⁺ jää⁺. ⁶ Hi⁻ jëe⁻ cher⁺ mah⁺ ga⁻ jän⁺ kyaah⁺ hnäh⁺ miih⁻ jmi⁺, o cher⁺ mah⁺ ga⁻ la⁺ jän⁺ kyaah⁺ hnäh⁺ ta⁺ ko⁻ jiih⁺ ngëe⁺ jii⁻ gyuu⁺. Ja⁻ ga⁻ kwëeh⁺ jnä⁺ miih⁻ he⁻ jmee⁺ bi⁺ kin⁺ cha⁻ jwe⁺ ha⁻ ta⁺

jee' niin. ⁷ Jëeh' sa' hnoon¹, koo⁻ dsa⁻ngëë' ba' jnä' ta' jee' tääh' hnäh'. Cher'mah¹ ga' kwa' Dio jwë', hnoon¹ jän' miih⁻ jmi¹ kyaah' hnäh'. ⁸ Pero jän' jee' jwi⁻ Éfeso la⁻, lä' jiih¹ gooh⁻ jmi¹ Pentecosté. ⁹ Jëeh' jee' la⁻ ma⁻ cha⁻ jwë' kin⁺ he⁻ kwan' juu¹, hi⁻ ta' kin⁺ go⁻ hii¹ llu¹ ma⁺ ke⁺ chaa⁻ jwëë' hi⁻ na⁻ høøh' kin⁺.

¹⁰ Cher'mah¹ ga' lloo¹ Timotä, jmeë' hnäh' lä' tih⁻ dsëy¹, jëeh' jmeë' bih¹ ta' kih¹ Dio ja⁻ ba' lä' koo⁻ jmeë' jnä'.

¹¹ Lä' jëë' ba' wa' hnäy¹ mah¹ jäyh' jëë' dsëy¹ ta' la⁻ kin⁺. Jëeh' gyan' jää' jnih¹ kyaah' jñah' ga' øøh¹ jne'.

¹² Jee' la⁻ jwëëhn⁻ hnäh' ha⁻ lä' la¹ kih¹ Apolo. Cha⁻ mi⁻ ih⁻ jiih⁻ ga' chuun¹ kyaayh' mah¹ ma' dsooy¹ ma' dsa⁻ jëëy⁺ hnäh' kyaah' jñah' ga' øøh¹ jne'. Pero sa' ga' lla¹ dsëy¹ ma' dsooy¹ lä' चाह' ja⁻. Dsooy¹ ba' lä' koo⁻ ma' jääy¹.

Ga' hih¹ Paa' juu¹ kyaah' øøyh⁻

¹³ Wa' na⁻ neh' hnäh', hnøø¹ lä' ma⁻ dsoo' ja⁻ ba' hoh' hnäh'. Wa' cha⁻ cha⁻ miih⁻ be' kyah¹ hnäh'. Hi⁺ ta' jeh⁺ hoh' hnäh' ni⁻ miih⁻. ¹⁴ Lä' jëë' he⁻ jmeeh⁻ hnäh', jmeë' hnäh' lä' lle' kih¹ he⁻ hnaah⁻ hnäh' dsa⁻ kyaah' hnäh'.

¹⁵ Øøhn¹, ma⁻ neh' ba' hnäh' kih¹ Estéfana kyaah' lä' jëë' hi⁻ chaa⁻ kyaay¹. Laay¹ to⁻ nē' hi⁻ ga' heeh⁻ ju' hmëë' hwa¹ Acaya. Lä' jëë' hi⁻ he' tääh' jmeey⁺ ta' he¹ kih¹ lä' jëë' hi⁻ laa¹ kyaa¹ Dio. ¹⁶ Chuun¹ kyaah' hnäh', wa' nuuh¹ hnäh' kih¹ dsa⁻ hi⁻ jmeë' lä' koo⁻ hi⁻ he'. Lä' ja⁻ ka⁻ läh' kih¹ hi⁻ kwa⁺ be' kih¹ øøh¹ jne' hi⁺ kyaah' ga' jñah' øøh¹ jne' hi⁻ jmeë' ta' kih¹ Dio. ¹⁷ Peer⁺ jëë' dsën⁺ he⁻ ma⁻ ja⁻ Estéfana, kyaah' Fortunato, kyaah' Acaico. Hi⁻ he' na⁻ ga' kwa' be' kya¹ jnääh¹ kih¹ he⁻ sa' ga' la¹ ma⁻ ya⁻ nää' hnäh'. ¹⁸ Ga' jmeey' jëë' dsën⁺ cha⁻ miih⁻ ja⁻ ba' lä' koo⁻ ga' jmeey' kyah¹ hnäh'. Kih¹ dsa⁻ hi⁻ jmeë' lä' ja⁻, hnøø¹ kwa' jne' tíhmaah' kiyh¹.

19 Lă̄jē̄⁺ gwah⁺ he⁻ tøø⁺ hwa⁺ Asia, jmee⁺ Dio kyah⁺ hnäh⁺. Aquila kyaah⁺ Priscila kyaah⁺ øøh⁺ jne⁺ hi⁻ dsa⁻ ñee⁺ chá⁺neh⁺ kiyh⁺, jmeey⁺ cha⁻miih⁻ Dio kyah⁺ hnäh⁺ lǟ⁺ hnøø⁺ Dsa⁻jøøh⁺ jnän⁻. 20 Ga⁺lǟjē̄⁺ øøh⁺ jne⁺ jmee⁺ Dio kyah⁺ hnäh⁺. Ja⁻ chuh⁻ hnäh⁺ kih⁺ dsa⁻kyaah⁺ hnäh⁺ lǟ⁺ hnøø⁺ Dio.

21 Jnä⁺ Paa⁺ kyaah⁺ goon⁺ hñiin⁺, ma⁻siin⁺ miih⁻ jee⁺ ma⁻dsaa⁺ he⁻ la⁻, he⁻ jmeen⁺ Dio kyah⁺ hnäh⁺.

22 Dso⁺jwii⁺ ba⁺ kyaah⁺ hi⁻ sa⁺ hnää⁺ Jesucristo Dsa⁻jøøh⁺ jnän⁻. Chah⁺ ba⁺ jāh⁺ Dsa⁻jøøh⁺ jnän⁻.

23 Wa⁺ mi⁻jää⁺ Jesucristo Dsa⁻jøøh⁺ jnän⁻ lǟjē̄⁺ hnäh⁺.

24 Lă̄jē̄⁺ hnäh⁺ hnaan⁺ ta⁻la⁺ kih⁺ Cristo Jesús. Wa⁺ la⁺ lǟjā⁻.

Hmooh hmëë he- ga-jmee Jesucristo; Salmos
New Testament and Psalms in Chinantec, Ozumacín
(MX:chz:Chinantec, Ozumacín)

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Ozumacín

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Ozumacín [chz], Mexico

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament and Psalms

in Chinantec, Ozumacín

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22
